

REPREZENTATIVNÍ SEZNAM NEHMOTNÉHO KULTURNÍHO DĚDICTVÍ LIDSTVA

A. Účastnické státy

Rakousko, Česká republika, Německo, Maďarsko, Slovensko

B. Název statku

B.1. Název statku v angličtině nebo francouzštině

Blaudruck/Modrotisk/Kékfestés/Modrotlač - resistantní/rezervážní ruční tisk a barvení indigem v Evropě

B.2. Název statku v jazyku a písmu dotčené komunity, pokud lze aplikovat

(Hand-)Blaudruck (Rakousko, Německo)

Modrotisk (Česká republika)

Kékfestés (Maďarsko)

Modrotlač (Slovensko)

Proces Blaudruck/Modrotisku/Kékfestés/Modrotlače se přímo překládá jako blueprint/modrotisk (z němčiny, češtiny a slovenštiny) a jako blue-dyeing/barvení na modro (z maďarštiny). Oba termíny se používají k popisu statku v tomto dokumentu.

B.3. Další názvy statku, pokud existují

Reservedruck, Blaufärben, Küpenfärben (Rakousko, Německo)

Barvířství (Česká republika)

Rezervnyomás (Maďarsko)

Farbiarčina (Slovensko)

C. Název dotčených komunit, skupin nebo, pokud lze použít, jednotlivců

Mistry, řemeslnicemi a řemeslníky, kteří stále ručně potiskují formami a barví indigem, jsou

Rakousko: dvě modrotiskařské dílny jsou rodinnými podniky: Original Blaudruck Koó a Blaudruckerei Wagner.

Česká republika: existují dvě rodinné modrotiskařské dílny: dílna ve společnosti Arimo a Modrotisk Danzinger.

Německo: Německo má dnes největší komunitu ve srovnání s dalšími evropskými zeměmi: asi 25 nositelů a provozovatelů modrotisku ve 12 dílnách. Tyto dílny jsou malé (většinou jedna osoba) a často jde o rodinné podniky. Do nominačního procesu se zapojilo 9 dílen: Einbecker Blaudruck, Blaudruckerei Jever, Blaudruckerei Heimatverein Niedersachsen, Erfurter Blaudruck, Blaudruckwerkstatt Cordula Reppe, Blaudruckerei Elke Schlüter, Blau und Zeugdruckerei Krüger, Blaudruckerei Thielemann a Blaudruck Folprecht.

Maďarsko: Existuje 6 aktivních rodinných barvířských dílen (z celkově osmi), které provozuje následujících 14 nositelů a provozovatelů: Zoltán Bakos v Bácsalmási

(Modrotiskařská dílna Skorutyák), Zsolt Gerencsér a Ildikó Tóth (Modrotiskařská dílna v Győru, původně provozovaná rodinou Ehling), rodina Kovácsova: pan a paní Miklós Kovács, paní Panák Mária Kovács, Annamária Panák, Veronika Panák v Tiszakécske a Szentendre (dílna "Kovács Kékfestő - 1878"), rodina Horváthova: pan a paní Tibor Horváth, Balázs Horváth (Barvířská dílna v Tolně), Gábor Szakács v Szombathely, a János Sárdi starší a mladší (Barvířská dílna v Nagynyárádu).

Slovensko: Stále aktivní jsou tři mistři: Martin Trnka, dědic dílny v Púchově; jeho synovec Peter Trnka, který nedávno otevřel novou dílnu v Ivanke pri Dunaji, a další nově otevřená dílna patří Mateji Rabadovi v Párnici

V posledních letech začali řemeslnice a řemeslníci spolupracovat s designéry, umělci a vzdělávacími a vědeckými institucemi na místní, regionální a také mezinárodní úrovni. Indigo je také přítomno v každodenním životě širší komunity, která si obléká modrotisk a obklopuje se jím v interiéru i jako dekorací.

D. Geografické umístění a rozsah statku

I když indigo se vyskytuje po celém světě, každá oblast řemeslo přizpůsobila místním podmínkám. *Modrotisk* se v Evropě stal charakteristickou tradicí, ale v posledních desetiletích dochází k rapidnímu poklesu počtu nositelů řemesla. Dnes se tradiční technologie potiskování ručními formami praktikuje v těchto pěti evropských zemích:

Rakousko: oblast Mühlviertel v Horním Rakousku (na hranicích s Českou republikou) a ve spolkové zemi Burgenlandsko (blízko hranic s Maďarskem)

Česká republika: Jihomoravský kraj: - modrotiskařská dílna společnosti Arimo se nachází ve Strážnici, okres Hodonín (blízko hranic se Slovenskem a Rakouskem), a Modrotisk Danzinger v Olešnici, v okrese Blansko (severozápadně od Brna).

Německo: Severní Porýní – Vestfálsko, Dolní Sasko, Berlín, Braniborsko, Sasko, Duryňsko a Bavorsko.

Maďarsko: Dílny jsou umístěny v Bácsalmási (jižně od Velké nížiny), Győru (západně od Dunaje), Tiszakécske a Szentendre (střed Velké nížiny a střed Maďarska), Tolně (jižně od Dunaje), Szombathely (západně od Dunaje), Nagynyárád (jižně od Dunaje), Dunaföldvár (střed Podunají) a Debrecenu (severně od Velké nížiny). Provoz posledních dvou dílen byl dočasně zastaven po smrti tamních mistrů.

Slovensko: v oblasti Považie a Púchov, ve vesnici Hranovnica a v nově založených dílnách v Párnici na severozápadě Slovenska a v Ivanke pri Dunaji (blízko Bratislavy).

E. Kontaktní osoby pro korespondenci

E.1. Stanovená kontaktní osoba

Titul (paní/pán, atd.):	Paní
Příjmení:	Detschmann
Jméno:	Gabriele
Instituce / postavení:	Programová specialista
Adresa:	Universitaetsstrasse 5, 1010 Vídeň
Telefonní číslo:	+43 1 526 13 01 16
Email:	detschmann@unesco.at

Další relevantní informace: unesco.at

E.2. Další kontaktní osoby (pouze pro nadnárodní dokumenty)

Česká republika

Titul (paní/pán, atd.): Paní
Příjmení: Limová
Jméno: Dita
Instituce / postavení: Ministerstvo kultury České republiky; vedoucí sekce UNESCO v oddělení mezinárodních vztahů
Adresa: Maltézské náměstí 471/1, 118 11, Praha 1, Česká republika
Telefonní číslo: +420 257 085 371
Email: dita.limova@mkcr.cz
Další informace: <https://www.mkcr.cz/?lang=cs>

Německo:

Titul (paní/pán, atd.): Pan
Příjmení: Hanke
Jméno: Benjamin
Instituce / postavení: Německá komise pro UNESCO, programový referent
Adresa: Colmantstrasse 15, 53115 Bonn, Německo
Telefonní číslo: +49 228 604970
Email: hanke@unesco.de
Další informace: <http://www.unesco.de/kultur/immaterielles-kulturerbe.html>

Maďarsko:

Titul (paní/pán, atd.): Pan, PhD
Příjmení: Soós
Jméno: Gábor
Instituce / postavení: Maďarská národní komise pro UNESCO / Ministerstvo lidských zdrojů, generální tajemník
Adresa: 1051 Budapest, Arany János u. 6-8.
Telefonní číslo: +36 1 7954709
Email: gabor.soos@unesco.hu
Další informace: <http://www.unesco.hu>

Slovensko:

Titul (paní/pán, atd.): Pan, docent, PhD.
Příjmení: Hamar

Jméno: Juraj
Instituce / postavení: generální ředitel - adresa: SLUK - Slovenský ľudový umelecký kolektív, (CTLK – Slovenské centrum pro nehmotné kulturní dědictví)
Adresa: Balkánska 31, 853 08 Bratislava, Slovensko
Telefonní číslo: +421 2 204 78 235
Email: juraj.hamar@sluk.sk
Další informace: předseda výboru pro ochranu nehmotného kulturního dědictví při Ministerstvu kultury

1. Identifikace a definice statku

- orální tradice a projevy, včetně jazyka, jakožto nositele nehmotného kulturního dědictví*
- interpretační umění*
- sociální zvyklosti, obřady a slavností události*
- znalosti a zvyklosti týkající se přírody a vesmíru*
- tradiční řemesla**
- jiné ()*

(i) *Uvedte stručný shrnující popis statku, který jej může představit čtenářům, kde statek nikdy neviděli, ani s ním nemají žádnou zkušenost.*

Modrotisk znamená tisk barvě odolné pasty na látku před tím, že je nabarvena indigem. Pasta brání tomu, aby barvivo proniklo do vzoru. Po ponoření do kádě naplněné indigem zůstanou plochy látky pod natisknutým vzorem bílé nebo nezabarvené.

Speciální technologie rezistentního potisku se nazývá Reservedrucktechnik/rezervní tisk/rezervnyomás/negativna tlač. K aplikaci vzorů na látku používají nositelé ručně vyráběné bloky, které se nazývají Modeln/formy/nyomódúc/formy. Tyto formy, některé až 300 let staré, jsou buď vyřezány ze dřeva (hrušeň nebo zimostřáz) nebo jsou osazeny mosaznými kolíky nebo pásky. Jejich vzory jsou inspirovány regionem původu, nebo se jedná o obecné vzory či o křesťanské motivy. Prezentace místní flory nebo fauny se vztahuje k místní kultuře regionů. Bloky přenášejí barvě odolnou pastu (Papp/pop/pap/pap) na látku, čímž aplikovaný vzor zůstává po procesu barvení v kádi naplněné indigem bílý nebo nezabarvený. Rezistentní pasta obsahuje především vodu, jíl a arabskou gumu. To, jaké přísady jsou použity, jak jsou namíchané a v jakých poměrech, stejně jako informace o dalších přísadách je dobře střeženým tajemstvím každého provozovatele. Kromě toho každá generace pokračuje ve vývoji pasty na základě svých vlastních zkušeností s výrobní technologií.

Barvení indigem probíhá tak, že potištěná látka je napnuta na speciálním rámu (nazývaném Stern-Reif/ráfy/ráf/ráfy), ponořena do indigové lázně (v kádi zvané Kuppe/kypa/ Küpe/küpa/kypa) a ponechána pod hladinou (zpočátku po dobu 5-10 minut). Když je vytažena, nasává kyslík ze vzduchu a mění barvu od žluté do zelené a do modré; tmavost barvy na látce je tmavší s každým ponořením do kádě naplněné indigem.

Technologie byla zavedena ve střední Evropě v 17. století. Zatímco modrotiskové látky byly zpočátku oblíbené zejména v měšťanských kruzích, postupně se staly běžným prvkem lidových látek a lidového oděvu. V 18. a 19. století odcházeli místní řemeslníci do zahraničí jako „tovaryši“, aby se naučili nové technologii; vytvářeli cechy a spolky a dokumentovali své cesty v cestopisných denících. To vedlo k výrazné výměně vzorů mezi provozovateli. Tento „duch spolupráce“ je stále uplatňován, na příklad na mezinárodním výročním tiskařském jarmarku v Gutau v Horním Rakousku. Sdílením historie, znalostí a zkušeností společného procesu nacházejí provozovatelé význam, účel a směr svého individuálního smyslu pro identitu.

(ii) *Kdo jsou nositelé statku a ti, kdo jej praktikují? Existují specifické úlohy, včetně genderu/pohlaví nebo kategorií osob, které mají zvláštní odpovědnost ve vztahu k praktickému využívání a předávání statku? Pokud ano, o koho jde a jaká je jejich odpovědnost*

Tradici rezistentního tisku a barvení indigem v Evropě zastupují jednotlivci, dílny a kulturní instituce, které chrání tradici. Komunity z dotčených zemí jsou dnes tvořeny malými a rodinnými dílnami, které provozují druhé až sedmé generace tiskařů. Většina z nich se však pro svou firmu snaží najít (rodinného) pokračovatele. Protože neexistuje

žádné strukturované učňovské vzdělávání ani řízený systém školení, nositelé tradičního řemesla musí najít individuální způsob jak předat své znalosti a schopnosti. Všechny tyto faktory zůstávají výzvou pro tuto generaci i generace budoucí. Tradiční barvení indigem nezačíná, ani nekončí tiskem. Textilní řetězec začíná přípravou surovin (jejich pěstováním, sklizní a zpracováním), předením, tkaním a konečnou úpravou, potiskováním a barvením až po designéry a konečné zákazníky. Je důležité zdůraznit, že vlastnosti typické pro každou rodinnou dílnu jsou vybudovány na spolupráci aktuálních členů rodiny, z nichž každý je účasten každého kroku ve výrobě bez ohledu na jejich pohlaví. Ve skutečnosti asi 50 procent dotčených dílen provozují ženy.

Podstatnou součástí tohoto řetězce je výroba forem, což je důležitým příkladem tradičního řemeslnictví. Pouze v některých případech si formy vyrábějí mistři modrotiskaři sami, na příklad Zsolt Gerencsér a Peter Trnka. Dřevěné formy, které provozovatelé používají, jsou až 300 let staré a jejich vzory jsou inspirovány místní flórou a faunou, ale vykazují také motivy sdílené napříč regiony. Nyní jsou doplňovány novými designy. Protože v Evropě již zbývá pouze pár osob, které stále disponují dovednostmi a znalostmi potřebnými k výrobě forem, začali s novými technologiemi, např. 3-D bloky, experimentovat mladí designéři, aby mohli vytvořit nové vzory. I když modrotisk byl původně považován za buržoazní a exkluzivní zboží, od 19. století se stal obvyklým prvkem lidových látek a krojů. Nyní statek podstupuje další proměnu - od masového uzpůsobování potřebám zákazníků směrem k individuálnímu a vysoce kvalitnímu zboží. Vztah mezi provozovatelem a konečnými zákazníky je typický vzájemným oceněním tradičního řemesla a jeho neodmyslitelnými hodnotami. Ačkoliv zákazníci jsou rozmanití jednotlivci, zdá se, že jejich společným rysem je určité přichýlení k přírodě a historii. Cení si vysoké kvality modrotiskových výrobků a zajímají se o tradiční i high-tech metody výroby. Kromě toho mezi amatéry a umělci, kteří provozují barvení indigem jako hobby nebo živnost, začala narůstat „vášeň pro modrou“.

(iii) Jak se znalosti a dovednosti spojené se statkem předávají dnes?

Zbývající firmy a dílny ve střední Evropě jsou většinou rodinné. Jak již bylo uvedeno, některé provozuje druhá až sedmá generace rodinných příslušníků. Protože v žádném z předkládaných států neexistuje žádná odborná příprava ve smyslu učebního oboru, znalosti a schopnosti v souvislosti se statkem jsou předávány z generace na generaci neformálně a ústní tradicí. Tradiční znalost je stále založena na (většinou rodinou vlastněných) denících (které se datují do 19. století) a předávána pozorováním a přímým zkoušením v praxi. Existuje mnoho dobře střežených tajemství, která se vztahují ke složení pasty odpuzující indigo a jejím tradicím.

Nováčci (ti, kteří mezi svými předky nemají nositele řemesla) často navštěvují dílny starších mistrů, aby se naučili základům, nabyli zkušenosti a lépe pochopili sofistikovanější složitosti postupu.

Stále více provozovatelů hledá alternativní způsoby jak přitáhnout zájem, zvýšit povědomí o svém řemesle a předávat své znalosti nejen z generace na generaci v rámci rodiny, nýbrž také dalším komunitám a jednotlivcům. Organizují na příklad prohlídky dílen a semináře pro rozmanité auditorium, jako jsou studenti, profesionálové v textilním oboru a/nebo zájemci z řad veřejnosti. Znalosti o technologii výroby modrotisku rovněž předávají pomocí formálnějších kanálů, jako je vzdělávání ve spolupráci s univerzitami, školami módního návrhářství a muzei. Prostřednictvím praktických cvičení, seminářů o průběhu práce, otevřených experimentálních dílen a otevřených přístupů ke zdrojům se provozovatelé snaží prezentovat své umění a zkušenosti na osobní úrovni. Kromě interaktivních kanálů užívaných k předávání znalostí využívají web 2.0. a sociální sítě, aby statek zpřístupnily širší veřejnosti, na příklad na kanálech youtube a dalších stránkách se sdílenými videozáznamy.

Někteří provozovatelé, zejména mladší generace tiskařů a návrhářů, experimentují s tradičními technologiemi tak, že využívají inovativní formy výroby, na příklad používáním 3-D digitálních tiskařských forem nebo CNC (počítačově číslicově řízených) fréz, díky nimž nahrazují ručně vyráběné formy novými vzory. Toto je nutný vývojový

krok pro další rozvoj technologie, pokud uvážíme, že už zbývá pouze několik výrobců dřevěných forem.

(iv) Jaké sociální funkce a kulturní významný má statek dnes pro komunitu s ním spojenou?

Aktéři samotní považují své vzory za svůj individuální rukopis a všichni mají ke svým výrobkům silnou citovou vazbu. Jednotlivé vzory a designy, které se vztahují ke kulturní výměně nebo krajinám, se staly obchodními známkami. Některé z nich se staly rozpoznatelnými symboly rodinných podniků, jako je tulipán reprezentující výrobky z Pápy v Maďarsku, technika vyvazování na Oravě na severozápadním Slovensku, nebo tzv. „dvojitý úhoz“ v Koó v Burgenlandsku. V důsledku toho pak statek shrnuje hrdost na dlouhodobou rodinnou tradici.

Postup rovněž pronikl do obecného jazyka v podobě idiomů a rčení. Na příklad „Blauer Montag“ v němčině [dosl. modré pondělí: modrotiskaři měli v pondělí volno od práce jako součást procesu potiskování a barvení] se nazývá „kék hétfő“ v maďarštině [doba pro tisk]. „Ein Blaues Wunder erleben“ [doslova „zažít modrý zázrak“ ve smyslu „uskutečnit něco ohromujícího“] odkazuje na postup bavení, kdy barva látky se mění od žluté do zelené a modré. Maďarské „Hoppon marad“ [dosl. „mandl je bez práce“] znamená „být někým odmítnut“, a slovenské

„Farbí, a to bez indiga“ [dosl. „někdo barví něco bez indiga“] znamená, že někdo lže.

V současné době oblékají modrotiskové látky většinou soubory lidového tance, lidové muziky a také jednotlivci při slavnostních nebo zvláštních příležitostech, jako jsou tradiční slavnosti, svatby, restaurace apod. Nicméně modrotiskové výrobky se začínají objevovat také v jiných oblastech života – od každodenních oděvů k přehlídkovým molům a interiéřům. Zejména mladí návrháři tyto výrobky stále více používají, a tím propagují národní kultury za hranicemi. To znamená nejen podporu provozovatelům řemesla, ale přináší místním komunitám pocit hrdosti a sebeúcty; komunita se cítí sjednocena „vášni pro modrou“.

(v) Vyskytuje se u statku určité hledisko, které není v souladu se stávajícími mezinárodními nástroji v oblasti lidských práv nebo s požadavkem vzájemné úcty mezi komunitami, skupinami a jednotlivci, nebo které není slučitelné s trvale udržitelným rozvojem?

V současné době není známá žádná informace o tom, že některá část statku by byla nekompatibilní se stávajícími nástroji v oblasti mezinárodních lidských práv nebo s požadavkem vzájemného respektu mezi komunitami, skupinami a jednotlivci. Na druhé straně společná nominace posílila přístup otevřenosti vůči výhodám cizích vlivů, a to díky národním a mezinárodním výměnám, a zvědavosti vůči neznámým tradicím v oboru barvení indigem na globální úrovni.

Kromě toho statek integrovaným způsobem zahrnuje tři rozměry udržitelného rozvoje (společnost, hospodářství, životní prostředí):

Jak je uvedeno výše, modrotisk není omezen na znalosti v oblasti technologie tisku a barvířství, ale zahrnuje také textilní řetězec, který začíná přípravou surovin, jejich spřádáním, tkaním a konečnou úpravou, potiskováním a barvením až po návrháře a konečné zákazníky. Statek tedy obsahuje nejen ochranu znalostí technologie výroby modrotisku, ale zaměřuje se také na zlepšení kvality života lidí, kteří žijí v zemědělských oblastech tak, že podporuje místní rozvoj, integruje kulturní a ekonomické zájmy, na příklad spoluprací s místními producenty textilních materiálů a také se vzdělávacími a akademickými institucemi a sociálně-ekonomickými podniky, jako je Koryphäen. Kromě toho jsou vlastnosti typické pro každou rodinnou dílnu vybudovány na spolupráci aktuálních členů rodiny, z nichž každý je účasten každého kroku ve výrobě bez ohledu na jejich pohlaví. Co se týká ekologického udržitelného rozvoje, provozovatelé se snaží vyvíjet nové recepty svých past, které jsou účinné a současně ekologicky udržitelné. V Evropě provozovatelé původně barvili borytem

(Färberwaid/Boryt barvířský/festőcsülleng/Farbovník obyčejný, *Isatis tinctoria*). Nicméně poté, co Adolf von Bayer kolem roku 1880 přišel se syntetickým indigem, většina provozovatelů v Evropě nyní používá syntetické indigo nebo někdy dovážené přírodní indigo, u nějž věří, že barvě dává vyšší kvalitu. Pro provozovatele je udržitelnější používat syntetické indigo, ale v posledních letech začali vědci a umělci učit o místních rostlinách a znovu je používat, aby zachránili znalost přírodních barviv z místních oblastí.

2. Jak zápis statku přispěje ke zviditelnění a lepšímu povědomí a k vyvolání dialogu

(i) Jak může zápis statku na Reprezentativní seznam přispět k zajištění viditelnosti nehmotného kulturního dědictví obecně a zvýšení povědomí o jeho významu na místní, národní a mezinárodní úrovni?

Zápis statku potvrdí jeho uznání jako hodnotného kulturního dědictví, a to nejen pro dotčené jednotlivce a komunity, nýbrž také pro širší auditorium. Propagace tradiční technologie reverzního tisku a barvení indigem zvýší prestiž umění textilního řemesla, zejména u mladé generace. Utvrdí komunity, dílny a jednotlivé provozovatele v jejich úsilí zachovat tradiční řemeslo v živé podobě. Kromě toho zápis zvýší povědomí o tradiční řemeslné dovednosti jako nehmotném kulturním dědictví a vyvolá široký zájem oborů od historie, biologie, chemie až po umění a design. Jako nadnárodní nominace přitáhne pozornost různých státních institucí směrem k otázkám zmiňovaným v Úmluvě z roku 2003 a její realizaci na národní a mezinárodní úrovni.

Zatímco společná nominaci již přispěla ke zviditelnění Úmluvy na národních úrovních a posílila u nositelů a provozovatelů vědomí identity a sebeúcty jako odborníků ve svém řemesle (např. prostřednictvím úsilí o lepší povědomí při organizování každoročního tiskařského jarmarku v Gutau 2016 a pomocí workshopů pro aktéry týkající se společné nominace statku na zápis na Reprezentativní seznam), zápis vzbudí zájem tiskařů z jiných oblastí, což – naopak – může vést k budoucí spolupráci. Zápis nabízí cennou příležitost dále prověřit vztahy mezi společným evropským kulturním dědictvím a vlivy technologií barvení indigem na jedné straně a textilní výrobou a dědictvím v jiných částech světa, jako v Asii, Africe a na Středním Východě.

(ii) Jak může zápis povzbudit dialog mezi komunitami, skupinami a jednotlivci?

Jelikož pilíře tradice jsou v podstatě totožné ve všech pěti dotčených zemích, nominace rovněž vyžaduje vzájemné rozpoznání individuálního charakteru a národní identity modrotisku. Přímá výměna mezi tiskaři a oficiální uznání jejich řemesla generuje otevřenost vůči novým a snad neznámým metodám a trendům. Toto je nejdůležitější benefit zápisu: intenzivnější komunikace mezi modrotiskařskými komunitami. Zápis má potenciál nejen zamezit zmrazení tradice, nýbrž také posílit živý dialog; prostředí otevřené přizpůsobit se novým a stále se měnícím okolnostem.

Podstatným prvkem řemeslnictví je konkurence, která slouží jako prostředek inspirace. Výrobní mezinárodní trh modrotisku v Gutau, Rakousko, kde se každoročně schází většina provozovatelů angažovaných v této nominaci, je nejen událostí, kde provozovatelé prezentují a prodávají své výrobky, nýbrž také místem, které nabízí příležitost ke společenskému setkání v předvečer trhu. V průběhu let si provozovatelé jako členové komunity barvířů indigem rozvinuli pocit identity. Několik jiných zemí na jiných světadílech již obdrželo uznání UNESCO za jejich vlastní techniky rezistentního barvení. Zápis povzbudí globální dialog mezi barvíři indigem a u nositelů a provozovatelů posílí pocit globální komunity a jejich příspěvku k udržitelnému rozvoji. Z dlouhodobého hlediska pak snad bude možné sdružit všechny techniky barvení indigem napříč zeměkoulí, aniž by byly omezeny jejich charakteristiky a kulturní identity.

(iii) Jak může zápis posadit úctu ke kulturní diverzitě a lidské kreativité?

Barvení indigem je sdílenou tradicí s širokou škálou vzorů. Inspirovány regionálními specifiky, tyto vzory představují kreativní řešení a individuální projevy. Dnes evropští provozovatelé používají tisíce různých vzorů. Kromě toho se výrobky také liší co do odstínů modré. Ty jsou závislé na látce (zda jde o lněné plátno, hedvábí nebo bavlnu), na postupu tkaní a na počtu ponoření do kádě s indigem, což vytváří individuální zabarvení.

Vzory jsou regionální flóra a fauna a také abstraktní grafické symboly, jako jsou pruhy, puntíky apod. Nejpravděpodobněji díky vysoké míře výměny mezi prvními generacemi barvířů vykazují vzory podobnosti, ale obsahují také individuální rysy. Jinými slovy, modrotisk znamená „jednotnost v diverzitě“ a bohatství projevů. Dále kromě staletí starých vzorů, které se předávají po generace, provozovatelé rovněž začali experimentovat s frézováním na CNC frézách a technologií 3-D tisku, aby vytvořili nové vzory, které podtrhují potenciály lidské kreativity.

Státek je po staletí zdrojem inspirace a kreativity. Široká škála výrobků, která je na ní založena, dále podněcuje lidskou vynalézavost. Komunity spolupracují a pracují společně s umělci a návrháři z různých oborů včetně módy, interiérových textilií, nábytku a umění. Široký rozsah možností je výzvou pro provozovatele, aby se chopili nových příležitostí a kreativně aplikovali své schopnosti a znalosti jako řemeslníci a řemeslnice; s tím, že současně budou rozvíjet své vlastní znalosti a zkušenosti.

3. Záchovná opatření

3.a. Minulé a současné snahy o zachování statku

Modrotisk vždy vyžadoval a stále vyžaduje neustálé sebezdokonalování a začleňování nových rysů. Aby udrželi krok se změnami módy, museli mistři vždy rozšiřovat svůj repertoár tím, že začali používat nové barvy a vzory; každá dílna musela produkovat novou kolekci pro každý trh, jehož se účastnila.

Životaschopnost statku rovněž závisí na poptávce. Aby byly schopny zajistit obživu svým komunitám, musí být živnosti ekonomicky trvale udržitelné. Dílny zanikají po léta, aniž by si toho veřejnost všimla. Proto se komunity při ochraně statku staly aktivními hráči.

V roce 2013 zorganizovala modrotiskařská dílna Blaudruckerei Wagner v Rakousku první setkání všech evropských modrotiskařů. Pod heslem „Den modrotisku“ zorganizovali Wagnerovi mezinárodní symposium, jarmark a svou dílnu otevřeli různorodým návštěvníkům, tj. školám, místním lidem, kolegům, atd.

Vedle předávání tradice v rámci jednotlivých dílen organizují provozovatelé neformální workshopy pro zájemce z řad širší veřejnosti, „živou výstavu“ v dílně Modrotisk Danzinger a workshopy v Tolně v dílně Horváthů (předvádí se technologie a nástroje a je představena historie rodinného řemesla), prohlídky a praktické semináře jsou nabízeny v dílnách Koó, Rabada a v dílně Títh-Gesencsér v Györu, nebo poloformální semináře a prezentace zajišťované ÚLUV - Centrem lidové umělecké výroby, a workshopy organizované Matejem Rabadou a Annou Bohatovou pro Školu uměleckých řemesel Josefa Vydry v Bratislavě.

Kromě toho, aby zajistily životaschopnost řemesla, vydaly komunity s podporou specialistů v oboru knihy (viz dokumentace). Provozovatelé rovněž začali spolupracovat s institucemi a nevládními organizacemi a jejich znalosti jsou předávány na seminářích a formálními kanály, jako je vzdělávání ve školách a na univerzitách. Partneři jsou Oděvní škola Hetzendorf, Oděvní škola Hallein, Vysoká škola umělecko-průmyslová Vídeň, hrad Burg Giebichenstein, Vysoká škola umění a designu Halle/Saale atd. a také relevantní kulturní instituce a nevládní organizace (např. Sdružení maďarských lidových umělců, Muzeum barvířů Gutau, NÚLK - Národní ústav lidové kultury, Textilní centrum Haslach, ÚLUV, Koryphäen atd.). Důležitou roli při ochraně statku hraje rovněž turistika. Při organizaci návštěv v dílnách spolupracují komunity s cestovními kanceláři. Turisté a

širší veřejnost jsou při těchto návštěvách informováni o silných vazbách mezi řemeslem, místním prostředím a regionální kulturou, čímž se přispívají k nárůstu v počtu klientů.

Aktivní je jen velmi málo výrobců forem (Model-/Formstecher): Hans-Joachim Frindte a Ewald Drescher, Milan Bartoš a Jaroslav Plucha. V důsledku toho se začali s touto výrobou seznamovat sami tiskaři. Karl Wagner, Martin a Peter Trnkovi a Modrotisk Danzinger začali renovovat a restaurovat své původní formy. Zsolt Gerencsér se od Miklóse Kovácse naučil zhotovovat formy a pravidelně vyrábí nové formy podle starých předloh.

Existuje rovněž mezinárodní spolupráce s renomovanými návrháři, jako jsou Label PULVER (<http://www.pulver-store.de/#bouquet>), designeři textilu Sarah Gwiszcz (<http://ziehdirwasan.blogspot.co.at/p/blaudruck.html>) a Lena Hoschek (<http://shop.lenahoschek.com/>). Anna Hegedues byla partnerkou tiskařů z Maďarska a nyní pracuje v Berlíně se svou značkou Piroshka (piroshka.eu). Navíc spolupráce mezi provozovateli a studenty uměleckých vysokých škol vedla k uznávaným projektům, jako jsou *Ins Blaue* Julie Scharl (<http://www.ufg.ac.at/Ins-Blaue.8472.0.html>) a módní přehlídka *Angewandte 13* se Zarou Brandl

(<http://www.dieangewandte.at/jart/prj3/angewandte-2016/main.jart?content-id=1462559457508&rel=en>).

Zaškrtněte jedno nebo více políček a identifikujte záchovná opatření, která byla nebo jsou v současné době přijata na úrovni dotčených komunit, skupin nebo jednotlivců:

X předávání, zejména prostřednictvím formálního a neformálního vzdělávání

X identifikace, dokumentace, výzkum

X zachování, ochrana

X propagace, zhodnocení

X oživení

(i) Jak dotčené účastnické státy statek ochránily? Specifikujte externí a interní omezení, jako např. omezené zdroje. Jaké je jejich minulé a současné úsilí v tomto ohledu?

Spolková země Horní Rakousko finančně podpořila první mezinárodní setkání nositelů modrotiskařského řemesla a Spolková země Burgenlandsko prezentovala svou tradici modrotisku v televizním seriálu „Pokladnice Burgenlandsko“. Založení Muzea barvířů [Färbermuseum] podpořila Rakouská hospodářská komora; Zemědělská univerzita a Vysoká škola umělecko-průmyslová realizovaly s podporou rakouského Fondu na podporu vědeckého výzkumu (FWF) výzkumný projekt, jehož cílem bylo pochopit prehistorické postupy barvení s použitím přírodních barviv. Kromě toho spolupracuje Koryphäen, sociálně-ekonomický podnik Úřadu práce Rakouska, s modrotiskařskou dílnou Blaudruckerei Koó, kde nabízí pracovní příležitosti a školení.

V České republice již Valašské muzeum v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm realizuje praktický program pod názvem Barvíř modrotisku a modrotiskařská dílna firmy Arimo připraví podobný program ve spolupráci s NÚLK. Česká vládní Koncepce účinnější péče o tradiční lidovou kulturu iniciovala projekt zvaný „Nositelé tradice lidových řemesel“. Jak František Joch z modrotiskařské dílny společnosti Arimo, tak i Jiří Danzinger z dílny Modrotisk Danzinger toto ocenění obdrželi. Kromě toho jsou dílny a originální dřevěné formy vystavovány v muzeích v celé České republice.

V Německu modrotisk představují ve svých stálých expozicích městská i státní muzea na mnoha místech v zemi a veřejná muzea v Bavorsku, Sasku a Braniborsku v minulých letech instalovala dočasné výstavy. Komory řemesel tradici propagovaly při různých příležitostech a poskytovaly členům obecné poradenství v záležitostech vzdělávání, managementu a práva; veřejnoprávní stanice vyprodukovaly několik

televizních i rozhlasových pořadů o modrotisku. V průběhu národní a mezinárodní nominace byli provozovatelé podporováni radami vládních expertů.

Dům maďarského dědictví jako vládní instituce vybírá výrobky, které jsou pak oficiálně klasifikovány jako lidové umění. Výrobky určené k ocenění obdrží tak zvanou „známku páva“ (Páva védjegy), která tvůrce opravňuje k používání známky a osvobození od daně. Dále Sdružení maďarských lidových umělců provozuje webové stránky (www.pavavedjegy.hu), na nichž jsou tyto výrobky a jejich tvůrci zveřejňováni. Tři maďarští nositelé rovněž získali publicitu a uznání díky titulu „Mistr lidového umění“. Ocenění mistři jsou od roku 2008 zapisováni do Národního seznamu nehmotného kulturního dědictví

(http://szellemikulturalisorokseg.hu/index0_en.php?name=en_0_nepmuveszet_mester_ei). Dále byli čtyři mladí nositelé vyznamenáni cenou „Mladý mistr lidového umění“ nebo získali titul „Umělecký řemeslník v oboru lidového umění“. Mnoho maďarských institucí vlastní rozsáhlé sbírky barvených látek, které jsou umístěny ve stálých expozicích včetně Muzea modrotisku ve městě Pápa, které je zřizováno státem.

Na Slovensku byl statek začleněn do důležitých dokumentů přijatých vládou. Společně s ÚLUVem, Centrem lidové umělecké výroby, byly pro zachování statku realizovány četné projekty, včetně dvou důležitých výstav, které pojednávaly o tradicích výroby modrotisku a jejich současné situaci (Farbené do modra - 2014 a Modré blues) a byly doprovázeny mezinárodním kolokviem, které se zaměřilo na to, jak posílit zájem o výrobu modrotisku. Během slovenského předsednictví v Radě Evropské unie v roce 2016 bylo přijato několik kulturních opatření, jejichž úkolem bylo ještě více zviditelnit výrobu modrotisku na Slovensku, na příklad oblékáním tradičního lidového oděvu na oficiálních jednáních.

Zaškrtněte jedno nebo více políček a identifikujte záchovná opatření, která účastnický(é) stát(y) přijaly nebo v současné době přijímají s ohledem na statek:

X předávání, zejména prostřednictvím formálního a neformálního vzdělávání

X identifikace, dokumentace, výzkum

X zachování, ochrana

X propagace, zhodnocení

X oživení

3.b. Navrhovaná záchovná opatření

(i) Jaká opatření jsou navržena, aby životaschopnost statku nebyla v budoucnosti ohrožena, zejména jako nezamýšlený důsledek zápisu a z něj vyplývající zviditelní a pozornost?

Na mezinárodním workshopu k modrotisku v Gutau v květnu 2016 a za přítomnosti zástupců států, které se angažovaly při přípravě nominace, navrhly komunity tato opatření:

Předávání tradice:

- spolupráce se školami (střední školy, móda)
- používání nových vzorů, aby statek více oslovil mladé lidi
- organizace výstav, přednášek a workshopů
- spolupráce s designéry na vytváření nových kolekcí (textilní a interiérový design)
- otevření workshopů/seminářů neformálním znalostem a sdílení zkušenosti

Ochrana / dokumentace:

- zlepšit používání 3-D digitálních tiskáren k produkci nových vzorů (než zaniknou znalosti a dovednosti nutné k ruční výrobě forem) - dosud 3D kopie neuměly replikovat detaily ručně vyráběných vzorů

- vytvořit platformy pro setkání (nositelů samotných a také nositelů s odpovídajícími komunitami, včetně designérů, umělců a zákazníků), jako na příklad v Gutau
- posílit identifikaci s tradicí výroby modrotisku ve střední Evropě a dodat komunitám smysl pro kontinuitu (Každoroční setkání tiskařů v Gutau na veletrhu modrotisku položilo základy vytvoření přeshraniční sítě. Další spolupráce k většímu zviditelnění statku je považována za důležité opatření k ochraně řemesla).
- iniciovat společné projekty v oblasti středoevropských modrotisku k lepšímu zviditelnění se na mezinárodní úrovni

Propagace / posílení:

- nabídka prohlídek v dílnách
- vyhledání institucí (na příklad muzea, galerie, festivaly apod.), které by postup prezentovaly a propagovaly, na příklad <http://www.uluv.sk> a <http://www.nesz.hu>
- účast na mezinárodních módních přehlídkách (prostřednictvím spolupráce s návrháři)
- vydávání katalogů, které by přitáhly pozornost veřejnosti
- představení nových kolekcí modrotiskových modelů na módních přehlídkách
- vyhledání profesionální podpory v marketingu
- poskytnutí propagačního audio a video materiálu médiím

Podstatnou oblastí pro zachování a životaschopnost postupu je jeho předávání/kontinuita a výchova obnovitelné pracovní síly. Klíčovou důležitost má propagace tradičního řemesla prostřednictvím všeobecného vzdělávání, počínaje od mateřských škol. I když je postupně začleňování řemesla a užitého umění modrotisku do (vyššího) vzdělávání pozitivním znamením, je nutno také vybudovat systém průpravy kolem výroby modrotisku jako živnosti. Rozvoj podmínek takové průpravy a požadavků na ni bude úkolem učňovského školství a vzdělání ve spolupráci s nositeli. Národní ústav lidové kultury vydává v České republice od roku 2007 ediční řadu „Lidová řemesla a lidová umělecká výroba v České republice“, která se věnuje různým oblastem tradiční kultury. Díl IV, část 2 detailně dokumentuje výrobu modrotisku v obou dílnách. Publikace i DVD se bude dále využívat jako výuková pomůcka pro základní školy i střední školy s textilním zaměřením. Dále Textilní centrum Haslach v Rakousku nabídne během svého každoročního symposia 2017, v němž se může registrovat veřejnost, kurz barvení indigem. Kromě toho Maďarsko navrhuje zahrnout nositele do Seznamu maďarských hodnot (Magyar Értéktár) prostřednictvím návrhu HUNG nebo jiných grantů, aby se zvýšil zájem mezi mladší generací.

Kromě toho hrají podstatnou roli při ochraně statku muzea, a to jak v oblasti předávání znalostí, tak také při uchování a ochraně. Jejich primární úloha při propojování veřejnosti s hmotným prvkem dědictví modrotisku je rozhodující. Na příklad, české dílny a jejich původní dřevěné formy jsou již vystavovány v mnoha muzeích, včetně Národního ústavu lidové kultury, Valašského muzea v přírodě, Slovákého muzea, Moravského zemského muzea a Národního muzea. V každém kraji České republiky bylo pro péči o tradiční kulturu stanoveno konkrétní krajské muzeum. Tato zřizovaná centra, plně obeznámená s místní kulturou, slouží jako informační, školicí a poradenská centra k dokumentaci a ochraně krajského dědictví a tradic. Spolupracují s Národním ústavem lidové kultury, jímž jsou řízena. NÚLK byl pověřen Ministerstvem kultury České republiky, aby řídil a koordinoval činnosti zaměřené na ochranu tradiční kultury. Museum Europäischer Kulturen Berlin / Muzeum evropských kultur v Berlíně v Německu vlastní ve svých sbírkách zhruba 270 modrotiskových předmětů z celé Evropy. V jeho stálých expozicích je také vystavena část modrotiskařské dílny a asi 50 ručních forem. Dále ve spolupráci s Muzeem saského lidového umění navrhují němečtí nositelé, že své znalosti, dovednosti a zkušenosti budou předávat studentům na workshopech pořádaných muzeem. V Rakousku se od roku 1969 využívá budova Muzea barvířů [Färbermuseum] v Gutau jako aktivní dílna. Prohlídka budovy umožňuje

nahlédnout do života řemeslníků a řemeslnic, kteří žili a pracovali (a v mnoha případech stále žijí a pracují) pod stále stejnou střechou. Návštěva muzea rovněž ukazuje hmotné dědictví spojené s výrobním postupem. Kromě prohlídek s průvodcem muzeum rovněž nabízí praktické semináře o modrotisku. Na Slovensku funguje Slovenské národní muzeum – Etnografické muzeum v Martině jako archivní a výzkumná instituce, která dokumentuje statek v různých obdobích dějin. Sbirka obsahuje tradiční tiskařské formy a vzorkovnice. Rozsáhlé sbírky modrotiskového materiálu obsahují také další instituce, některé předměty jsou součástí stálých expozic: Podtatranské muzeum v Popradě, Ľubovnianske muzeum, Muzeum oravskej dediny Zuberec – Brestová. Ve spolupráci s vesnicí Hranovnica bude Podtatranské muzeum v Popradě pokračovat v rekonstrukci modrotiskařské dílny Elemíra Montška (prohlášena za Národní památku Slovenska) a v prezentaci původních interiérů dílny, které představují neocenitelnou matici tiskařské činnosti. Muzeum modrotisku v Pápě, které původně bylo funkční dílnou, bylo založeno maďarských státem a v současné době je spravuje místní samospráva. Jako největší muzeum modrotisku v Evropě je rovněž centrem dokumentace a shromažďování maďarské modrotiskařské tradice, kdy jeho stálé expozicemi i dočasné výstavy statek zviditelňují. Díky mezinárodním programům rozšíří muzeum své mezinárodní kontakty včetně prezentace statku a jeho historického a etnografického výzkumu a bude pokračovat v digitalizaci sbírky modrotiskových vzorů, s níž začalo v roce 2010. Restaurovaná a provozuschopná dílna je rovněž v Maďarském muzeu v přírodě; muzeum zamýšlí učinit z ní živoucí a funkční součást muzea.

Dalším záchovným opatřením je propagace, jejímž úkolem je zvýšit povědomí o statku. Ve většině dílen jsou již organizovány návštěvy škol, v čemž se bude pokračovat. Na Slovensku bude vytvořen výstavní prostor, v němž budou představeny historické dokumenty o tradiční výrobě modrotisku v rodině Trnkově; dílna rovněž plánuje pořádat workshopy přístupné veřejnosti včetně škol. Každoročně se v Nagynyáradu koná Maďarský národní festival modrotisku. Od roku 2001 tuto událost organizuje místní vláda spolu s Jánosem Sárdim, jedním z Mistrů lidového umění v oblasti modrotisku; festival bude i v budoucnu dále šířit povědomí o statku a zviditelňovat ho. Rakouská komise pro UNESCO spustí novou webovou stránku a kanál youtube, kam budou nositelé moci nahrávat informativní videa. V Německu zamýšlejí nositelé využít různé aspekty (mediálního) trendu a zaměřit se na „vlast“ (domov a sounáležitost). Kromě toho budou i nadále ve svých iniciativách statek propagovat Alena Macmillan, nadšenkyně, která provozuje německy i anglicky psaný blog o modrotisku (<http://www.dilians-blaudruck.de/>), a Wolfgang Jentsch, renomovaný odborník na modrotisk, který sestavil bibliografii modrotisku a video dokumentace. Němečtí nositelé spolupracují s výzkumnými projekty, jako je na příklad „Barvení v historii a archeologii“, a s nevládními organizacemi, jako Conseil International des Organisations de Festivals de Folklore et d'Arts Traditionnels (CIOFF/Mezinárodní rada organizátorů folklorních festivalů a lidového umění). Pro rozvoj statku a jeho budoucí životaschopnost je velmi podstatné publikování článků o technice modrotisku, ať již v odborných časopisech či na internetu, stejně jako přítomnost v médiích. Jako nezbytné k ochraně modrotiskových výrobků se jeví zavést některou z úrovní ochrany duševního vlastnictví, na příklad tak, že bude jako forma právní ochrany zavedena obchodní známka, což pomůže identifikovat a diferencovat rozmanité výrobky a služby.

Za důležitou společenskou iniciativu lze považovat zájem, který vůči modrotisku projevují užité umění. Modrotiskový materiál si ke své tvorbě vybírá stále více talentovaných umělců v tomto oboru, jako na příklad Anett Mundrusz, Franka Skrabak (<https://skrabak.de>), která na své módní kolekci spolupracovala s Josephem Koó, Mišena Juhász (<http://www.misena.sk/>) a Jana Gavalcová, která spolupracuje s Matejem Rabadou (<https://www.facebook.com/gavalcovafashiondesigner/>). V Maďarsku přeměňuje modrotisk na uměleckou formu umělkyně a badatelka Irén Bódy.

(ii) Jak budou zainteresované účastnické státy podporovat provádění navrhovaných záchovných opatření?

Na mezinárodní úrovni státy zorganizují putovní výstavu, která bude otevřena v roce 2018. Státy budou rovněž podněcovat kreativní spolupráci mezi barvíři a umělci a/nebo designéry/návrháři a také v oblasti výzkumu, na příklad tak, že poskytnout odbornost a rozvojové sítě. V závislosti na zdrojích budou státy rovněž pokračovat v propagaci statku v médiích. Zásadním záchovným opatřením je pravidelná aktualizace Národních seznamů, tedy monitoring rozvoje statku. Důsledkem zápisu bude pravidelná výměna a aktualizace v oblasti životaschopnosti statku v nadnárodním měřítku.

Národní opatření:

Předávání tradice:

V České republice budou na vývoji programů, jejichž úkolem bude seznámit děti a mladé lidi s technologií výroby, včetně praktických ukázek a vzdělávání specialistů, spolupracovat Národní ústav lidové kultury, profesionální instituce a modrotiskařské dílny.

Německo ve spolupráci s regionálními spolky plánuje zřídit fond, který podpoří zachování dílen bez pokračovatelů. Podporu nositelům nabídly také regionální Komory řemesel, např. v Berlíně, a také ministerstva, v jejichž kompetenci jsou řemesla, na příklad při hledání nových prostor. Ve spolupráci s Federálním institutem učňovského vzdělávání bude zřejmě spuštěna nová iniciativa s cílem začlenit výrobní postup do učňovského programu „Designer textilu v řemesle“, který zahrne tradiční textilní techniky.

V Maďarsku je podstatnou oblastí průprava obnovitelné pracovní síly ve spojení s Maďarským národním ústavem pro učňovské vzdělání.

V rámci svého systému dotací bude Slovensko dále podporovat speciální opatření, včetně rekonstrukcí dílen v Hranovnici a Púchově, a vzdělávací činnosti, jako jsou kreativní workshopy, praktické vzdělávání, symposia a semináře.

Dokumentace / Ochrana:

V Německu budou i nadále financována veřejná muzea a vědecké instituce, které se zabývají výzkumem modrotisku. Nositelé se mohou členy pracovních skupin Komor řemesel pro neobvyklá řemesla.

Slovenské centrum pro nehmotné kulturní dědictví bude dále pokračovat v procesu digitalizace dokumentace a bude tento proces propagovat na stránkách Elektronické encyklopedie tradiční lidové kultury (<http://www.ludovakultura.sk/>).

Propagace:

V Rakousku bude pro zvýšení veřejného povědomí představen a prodebatován výzkum tradičních řemesel (prosinec 2016), jehož úkolem bude zlepšit znalosti o tradičních řemeslech jako takových, a zejména o modrotisku, a oslovit různé cílové skupiny (firmy, učňovské školství a vzdělávací instituce, politické hráče apod.). (Přičemž je naléhavá potřeba zvýšit počet nositelů a zlepšit vnímání učňovského vzdělání je chápána jako nutný předpoklad pro přežití řemesla).

Česká republika bude dále dokumentovat a prezentovat tradici modrotisku a jeho úlohu v tradiční kultuře. Za tímto účelem již bylo vytvořeno několik webových stránek.

Německé Komory řemesel, které každoročně o prvním víkendu v dubnu organizují „Evropské dny umění a řemesel“ (Europäische Kunsthandwerkstage), přizvou k účasti nositele tradice výroby modrotisku.

Maďarsko se snaží propagovat komunity na příslušných fórech, v publikacích a prostřednictvím elektronických i tištěných médií, a plánuje oznámit veřejnou soutěž na tvorbu národní známky nehmotného ochranného dědictví.

Aktivita ÚĽUV na Slovensku pokračují, zahrnují zvýšený objem spolupráce na inovaci designu a propojují mistry a designéry, kteří modrotiskové látky začleňují do svých výrobků. Statek bude součástí určené webové stránky (<http://www.uluv.sk/sk/encyklopedie/>).

(iii) Jak byly komunity, skupiny a jednotlivci zapojeni do plánování navrhovaných záchovných opatření, i co se týče genderových rolí, a jak jsou zapojeni do jejich provádění?

Pokud se týká nadnárodní nominace k zápisu na Reprezentativní seznam, všechny předkládající účastnické země podpořily na národní úrovni své nositele v jejich účasti na mezinárodním modrotiskařském workshopu 2016, aby zajistily jejich aktivní podíl na nominačním procesu. Workshop zorganizovalo pět účastnických států s cílem najít společné prvky statku, posílit přeshraniční spolupráci, vytvořit společnou vizi do budoucnosti a společně pracovat na svých marketingových strategiích. Začlenění tradičního barvířství do mezinárodní kreativní perspektivy již evokovalo inovativní myšlenky pro společné projekty.

Angažmá na národních úrovních::

V **Rakousku** byly v národní nominační listině komunity požádány, aby stanovily rizikové faktory a navrhly nutná opatření k ochraně jejich statku. Obě listiny obsahovaly celé množství konkrétních opatření. V průzkumu prováděném v roce 2015 byli nositelé tradic vyzváni, aby informovali o procesu realizace jejich plánů k ochraně a aktualizovali situaci. Obě komunity na příkladech doložily, jaká opatření již realizovaly a jaká opatření je ještě potřeba realizovat. V průběhu nominace na Reprezentativní seznam byly opět vyzvány, aby o opatřeních přemýšlely a podaly zpětnou vazbu oficiálním úřadům.

Při přípravě nominace na Národní seznam formulovaly obě komunity v **České republice** svá záchovná opatření. Nominace zahrnuje několik zvláštních opatření k zajištění udržitelnosti výroby a zachování regionální charakteristiky každé dílny. Hlavním rizikovým faktorem je omezený okruh zákazníků na to, aby oběma dílnám umožnil vydělat si na živobytí. Obě dílny bojují s ekonomickými problémy. Záchovná opatření, jak jsou formulována na Národním seznamu, se v principu soustředí na řešení tohoto problému.

Komunity v **Německu** vytvořily a navrhly všechna záchovná opatření nezávisle a ve vztahu ke své vlastní identifikaci rizika. Vzhledem k velmi nízkému počtu zbyvajících dílen se tradičním provozovatelům sotva dostane podpory od politiků. Velmi rádi své řemeslo praktikují a jednoduše chtějí zachovat také doprovodnou kulturu. Jsou si vědomi, že přijetí záchovných opatření je jedinou možnou cestou jak udržet tradici živoucí.

V **Maďarsku** se přípravy nominace na Národní seznam účastnili nositelé, odborníci (např. Edina Méri) a oficiální strany diskuze o záchovných strategiích. V roce 2016 zorganizovalo Sdružení maďarských lidových umělců (AHFA) konferenci o udržitelnosti, rizicích a možnostech ochrany se vztahem k tradičním řemeslům. Této konferenci se aktivně zúčastnili všichni nositelé tradice modrotiskařského řemesla. Kromě toho komunita vyjádřila urgentní potřebu interního systému kontroly jakosti.

Na **Slovensku** probíhá mezi komunitami čilá výměna. Mistři a módní návrháři spolupracují v praxi i se Slovenským centrem pro nehmotné kulturní dědictví při SĽUKu, ÚĽUVem a Podtatranským muzeem v Popradě a společně vyvíjejí iniciativy k zavedení záchovných opatření, Komunikaci tvoří pracovní setkání, emailová korespondence a pošta.

3.c. Kompetentní organizace zapojené do ochrany

Rakousko:

Organizace / komunita: Färbermuseum Gutau
Jméno a titul kontaktní osoby: pan Alfred Atteneder, ředitel
Adresa: Sankt Leonharderstraße 3, 4293 Gutau
Telefonní číslo: 0043 676 685 4983
Další relevantní informace: <http://www.farbermuseum.at>

Organizace / komunita: Hornorakouské zemské muzeum
Jméno a titul kontaktní osoby: paní Dr. Thekla Weissengruber, vedoucí textilní sbírky
Adresa: Schlossberg 2, 4020 Linec
Telefonní číslo: 0043 732 7720 52337
Fax: 0043 732 774419-29
Email: t.weissengruber@landesmuseum.at

Organizace / komunita: Koryphäen, sociálně-ekonomický podnik provozovaný ženami pro ženy
Jméno a titul kontaktní osoby: paní Eva Steindl
Adresa: Eisenstaedterstrasse 2, 7100 Neusiedl am See
Telefonní číslo: +43 21673597
Email: office@koryphaen.eu
Další relevantní informace: <http://www.koryphaen.eu>

Organizace / komunita: Rakouská komise pro UNESCO
Jméno a titul kontaktní osoby: paní Gabriele Detschmann, programový specialista pro nemotné kulturní dědictví
Adresa: Universitätsstraße 5/12, 1010 Vídeň
Telefonní číslo: 0043 1 526 13 01 16
Fax: 0043 1 526 13 01 20
Email: detschmann@unesco.at, oeuk@unesco.at

Česká republika:

Organizace / komunita: Ministerstvo kultury České republiky
Jméno a titul kontaktní osoby: paní Zuzana Malcová, ředitelka odboru regionální a národností kultury
Adresa: Maltézské nám. 1, 118 11 Praha 1
Telefonní číslo: +420 224 320 156
Fax: +420 224 318 155
Email: zuzana.malcova@mkcr.cz
Další relevantní informace: <https://www.mkcr.cz/?lang=en>

Organizace / komunita: NÚLK - Národní ústav lidové kultury
Jméno a titul kontaktní osoby: pan Martin Šimša, ředitel
Adresa: Zámek 672, 696 62, Strážnice, Česká republika
Telefonní číslo: +420 518 306 610
Fax: +420 518 306 615
Email: martin.simsa@nulk.cz
Další relevantní informace: www.nulk.cz

Německo:

Organizace / komunita: CIOFF Německo e.V.
Jméno a titul kontaktní osoby: pan Norbert Müller, 1. předseda
Adresa: Ortsstraße 19, 64646 Heppenheim, Německo
Email: norbert.a.mueller@gmx.de
Další relevantní informace: <http://www.cioff.de>

Organizace / komunita: Museum für Sächsische Volkskunst /
Muzeum saského lidového umění
Jméno a titul kontaktní osoby: pan Igor Jentzen, ředitel
Adresa: Postfach 120 551, 01006 Drážďany,
Německo
Telefonní číslo: +49 3 51 49 14 45 02
Fax: +49 3 51 49 14 45 00
Email: elke.birninger@skd.museum
Další relevantní informace: <http://www.skd.museum/en/museums-institutions/jaegerhof/museum-fuer-saechsische-volkskunst-mit-puppentheatersammlung/index.html>

Organizace / komunita: Landschaftsverband Stade
Jméno a titul kontaktní osoby: pan Hans-Eckhard Dannenberg, generální
ředitel
Adresa: Johannisstraße 3 (Im Johanniskloster),
21682 Stade
Telefonní číslo: +49 4141 46 300
Fax: +49 4141 47 163
Email: info@landschaftsverband-stade.de
Další relevantní informace: <http://www.landschaftsverband-stade.de/>

Maďarsko

Organizace / komunita: Ministerstvo lidských zdrojů, veřejného
vzdělání a umění
Jméno a titul kontaktní osoby: paní Emília Szedlacsek, vedoucí oddělení
Adresa: 1055 Budapešť, Szalay utca 10-14.
Telefonní číslo: +36 1 896 3149
Email: emilia.szedlacsek@emmi.gov.hu

Organizace / komunita: Ředitelství pro nemotné kulturní dědictví
Maďarského muzea v přírodě
Jméno a titul kontaktní osoby: paní Dr. Eszter Csonka-Takács, ředitelka
Adresa: 2000 Szentendre, Sztaravodai út
Telefonní číslo: +36 26 502 529
Email: csonkatakacs@gmail.com
Další relevantní informace: <http://www.szellemiokseg.hu>

Organizace / komunita: Muzeum modrotisku ve městě Pápa v Muzeu
„Gróf Eszterházy Károly“
Jméno a titul kontaktní osoby: paní Linda Reidmár, etnografka
Adresa: 8500 Pápa, Fő tér. 1.
Email: reidmar.linda@papa.hu
Další relevantní informace: <http://www.kekfestomuzeum.hu>

Organizace / komunita: Sdružení maďarských lidových umělců
(AHFA)

Jméno a titul kontaktní osoby: paní Gabriella Igyártó, generální ředitelka
Adresa: 1011 Budapešť, Szilágyi Dezső tér 6.
Telefonní číslo: +36 1 214 31 47
Email: neszfolk@nesz.hu
Další relevantní informace: <http://www.nesz.hu>

Slovensko:

Organizace / komunita: Ministerstvo kultury Slovenské republiky
Jméno a titul kontaktní osoby: paní Barbora Morongová, ředitelka oddělení pro
nehmotné kulturní dědictví a znevýhodněné skupiny,
odbor kulturního dědictví
Adresa: Námestie SNP 33, 813 31 Bratislava
Telefonní číslo: +421 2 20 482 408
Fax: +421 2 204 82 476
Email: barbora.morongova@culture.gov.sk

Organizace / komunita: ÚĽUV - Centrum lidové umělecké výroby
Jméno a titul kontaktní osoby: Mgr. Dana Klučárová
Adresa: Obchodná 64, 816 11 Bratislava
Telefonní číslo: +421 2 527 313 49
Email: generálny.riaditeľ@uluv.sk
Další relevantní informace: <http://www.uluv.sk/>

Organizace / komunita: Slovenské národní muzeum v Martině
Jméno a titul kontaktní osoby: PhDr. Mária Haľmová, ředitelka
Adresa: Malá hora 2, P.O.BOX 155, 03680 Martin
Telefonní číslo: +421 43 41 31 011 – 2,
Email: snmmartin@snm.sk
Další relevantní informace: <http://www.snm.sk>

Organizace / komunita: vesnice Hranovnica
Jméno a titul kontaktní osoby: JUDr. Lukáš Antoni
Adresa: Sládkovičová 398/14, 059 16
Hranovnica
Telefonní číslo: +421 915 915 092
Email: prednosta@hranovnica.sk
Další relevantní informace: <http://www.hranovnica.sk>

Organizace / komunita: Podtatranské muzeum v Popradě
Jméno a titul kontaktní osoby: paní Magdaléna Bekessová, etnoložka a kurátorka
Adresa: Vajanského 72/4, 058 01 Poprad
Telefonní číslo: +421 52 772 19 24
Email: riaditel@muzeumpp.sk, sekretariat@muzeumpp.sk

4. Účast komunity a souhlas s nominačním procesem

4.a. Účast dotčených komunit, skupina a jednotlivců v nominačním procesu

Komunity byly do nominačního procesu zapojeny od samého začátku, a to počínaje národní úrovní.

Rakousko: Komunity navrhly statky k zápisu na Národní seznam, aby byla zaručena aktivní účast nositelů. O zápis úspěšně požádaly obě komunity modrotiskařů: *Technologie výroby modrotisku v Burgenlandsku* byla zapsána v roce 2010 a *Technologie výroby modrotisku v oblasti Mühlviertel* byla zapsána v roce 2015. Jejich nominační listiny podpořili renomovaní vědci v oboru a důležité instituce, jako například Textiles Zentrum Haslach. Rakouská komise pro UNESCO je v úzkém kontaktu s nositeli, zejména od chvíle, kdy byla představena myšlenka nadnárodní nominace. Na příklad v roce 2013 byli specialisté na nehmotné kulturní dědictví pozváni na vedenou prohlídku dílny Koó a dílna Wagner podpořila stát v nadnárodním nominačním procesu tím, že předložila svůj seznam účastníků mezinárodního setkání evropských modrotiskařů ve městě Bad Leonfelden v roce 2014. Tyto kontakty byly velmi cenné při identifikaci komunit zapojených do výrobní praxe pro celé Evropě. Konečně zástupci státu a nositelé se setkali dvakrát, aby projednali mezinárodní nominaci k zápisu.

Česká republika: Obě komunity spolupracovaly a aktivně se zapojily do přípravy nominace do Národního seznamu. Návrh zpracovala rodina Jochových/modrotiskařská dílna společnosti Arimo ve spolupráci s rodinou Danzinger/Modrotisk Danzinger/ a Národním ústavem lidové kultury. Technologie ruční výroby modrotisku a barvení indigem byla zapsána na Seznam nehmotného dědictví tradiční lidové kultury České republiky dne 19. prosince 2014. V roce 2015 se Národní ústav připojil k přípravě nadnárodní nominace a požádal o spolupráci obě modrotiskařské dílny. Představitelé obou komunit tuto možnost uvítali. Prvním krokem byla jejich účast na jarmarku v Gutau. Text nominace byl projednán na schůzce v Bratislavě dne 30. září 2016 a doporučení byla zařazena do textu nominace, který byl přeložen do češtiny. Nominace byla projednána s nositeli v prosinci 2016.

Německo: Nominaci na celoněmecký seznam iniciovaly tři dílny z Dolního Saska v roce 2015. Kontaktovaly a k účasti na nominačním procesu přizvaly dalších 12 německých dílen. Šest z nich potvrdilo, že jsou v současné době aktivní a předpokládají, že v oboru tradiční výroby modrotisku budou aktivní také v příštích letech. Zástupci dílen z Eibecku (Ursula Schwerin), Jeveru (Georg Stark) a Scheeßelu (Annerose Rathjen) pro nominaci společně připravili text a obrázky. O návrh se dělilo šest partnerů a po obdržení a zahrnutí jejich zpětné vazby s komentáři a dalšími informacemi těchto dílen společně předložilo nominaci úřadům Dolního Saska, jak to vyžaduje německý proces nominace. V případě mezinárodní nominace zorganizovala Německá komise pro UNESCO setkání aktérů v Berlíně dne 24. října 2016, kde byla projednávána zachovná opatření a vize do budoucna. Návrhy nominačních listin a film vytvořili nositelé a specialisté v oboru. Jejich komentáře byly náležitě vzaty v úvahu.

Maďarsko: Rozhodnutí požádat o zápis na Seznam nehmotného kulturního dědictví jednomyslně podpořily dílny a také Muzeum modrotisku. Kromě toho Dr. Edina Méri, která se zabývá výzkumem tradice výroby modrotisku, požádala zástupce každé dílny, aby sepsali, co si myslí o každém aspektu formuláře žádosti, a také o informace o historii dílen. Tyto postupy byly základem žádosti. Použité fotografie bezplatně poskytly dílny a Muzeum modrotisku. Po rozhodnutí připojit se k nadnárodní nominaci bylo zorganizováno setkání s cílem dosáhnout formální dohody. To se konalo dne 16. prosince 2013 v Muzeu modrotisku s Pápě s podporou Ředitelství pro nehmotné kulturní dědictví. Při setkání obdrželo jedenáct zástupců komunity úplné vysvětlení od ředitelky Dr. Eszter Csonka Takács jménem expertní komise pro nehmotné kulturní dědictví při Maďarské národní komisi pro nehmotné kulturní dědictví.

Slovensko: Do nominačního procesu na národní úrovni se aktivně zapojili Matej Rabada, Martin Trnka a Peter Trnka, a to ve spolupráci s ÚLUVem, institucí, jejíž úlohou je podpořit zachování a rozvoj řemesla při jeho poslání propagovat výrobu modrotisku a ochránit ji před zánikem. Spolupráce s Matejem Rabadou začala během jeho studií, v samých počátcích výroby (2010). Zúčastnil se všech aktivit spojených se zápisem modrotisku, včetně četných prezentací. Přizván byl rovněž Martin Trnka, tak aby spolupráce a společný zájem mohly podpořit jeho záměr rekonstruovat rodinnou dílnu v Púchově jako vzdělávací centrum a muzeum. Do činností spojených se sestavováním nominačních listin se rovněž aktivně zapojil Peter Trnka, a to včetně prezentací modrotisku a doprovodných projektů. Mistři a módní návrháři, na příklad Jana Gavalcová, Mišena Juhász a Anna Bohatová, kteří pracují s modrotiskem, přispívali během celého procesu a v úzké spolupráci se Slovenským centrem pro nehmotné kulturní dědictví při SLUK celou řadou nápadů a informací.

Nakonec se aktéři **ze všech účastnických zemí** aktivně zúčastnili dne 2. května 2016 workshopu v Gutau (Rakousko), aby s nositeli z jiných zemí projednali možnou společnou nominaci k zápisu na Reprezentativní seznam nehmotného kulturního dědictví lidstva UNESCO. Poté byl navržen nominační formulář, který zástupci států projednali na setkání dne 30. září 2016 v Bratislavě, Slovensko. Nominační návrh byl pak předán nositelům a projednán v každé zemi zvlášť. Poté, co byla získána zpětná vazba, byl počátkem roku 2017 připraven a komunitám předán finální návrh. Ten byl projednán na setkání ve skanzenu v Szentendre, Maďarsko, dne 26. ledna 2017, kde byly také vypracovány komentáře.

4.b. Svobodný, předem daný a informovaný souhlas s nominací

Komunity byly informovány o společné nominaci při několika příležitostech a vyjádřily své ocenění a podporu. Účastnické státy jsou od konce roku 2014 v úzkém kontaktu. Během mezinárodního workshopu s komunitami a oficiálními zástupci dne 02. května 2016 v Rakousku byla oficiálně představena a komunitami přivítána myšlenka společné nominace a postupu při nominačním procesu (doloženo na doprovodném video záznamu). Na základě informací získaných od komunit během workshopu a dokumentovaných v národních seznamech připravily účastnické země nominační návrh a opakovaně jej projednaly v komunitách. Konečný nominační dokument je tedy výstupem úzké spolupráce mezi účastnickými zeměmi a komunitami.

Kromě toho dílny poskytly jednotlivé látky (včetně osobních stanovisek nositelů, kteří vysvětlují, proč vybrali konkrétní vzor) a jako důkaz jejich souhlasu byly vloženy do nominačního spisu.

Konkrétně svobodný, předem daný a informovaný souhlas udělily národní, regionální a místní instituce a nevládní organizace, komunity a jednotlivci, uvedení v části 4 d.

4.c. Dodržování obyčejových zvyklostí v oblasti přístupu ke statku

Tradice, jejich předávání a praktikování dovedností, které se k řemeslu vztahují, se neřídí žádnou konvencí, ani nejsou upravovány zákonem. Jsou volně přístupné kterémukoliv členu společnosti. Každý se může naučit vyrábět modrotiskové látky.

Ačkoliv jsou ingredience pasty známy, podrobné informace o jejím složení jsou omezené proto, aby určité znalosti byly uchovány v utajení. Každá komunita v průběhu generací vyvinula vlastní recepturu, a to ve vztahu k místním požadavkům a zdrojům, včetně informace o dodatečných ingrediencích - jak jsou míchány, v jakých poměrech apod. Zachování tajemství složení pasty je ve vlastním zájmu každého mistra.

Pro **Slovensko**: všechny osobní údaje obsažené v nominačním spise jsou chráněny příslušným zákonem (Zákon č. 122/2013 Sb. dle Zákona č. 84/2014 Sb. o ochraně osobních údajů a změně a doplnění některých zákonů).

Pro **Českou republiku**: všechny osobní údaje obsažené v nominačním spise jsou chráněny příslušným zákonem č. 101/2000 Sb. o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, v platném znění.

4.d. Dotčená(é) organizace nebo zástupce(i) komunity

Rakousko:

Organizace / komunita: Joseph Koó, původní burgenlandský ruční potisk indigem/Original Burgenländischer Indigo Handblaudruck
Adresa: Neugasse 14, 7453 Steinberg
Telefonní číslo: +43 2612 8471
Email: koo@originalblaudruck.at
Další relevantní informace: <http://www.originalblaudruck.at/>

Organizace / komunita: Maria und Karl Wagner - modrotisk na lněné plátno oblasti Mühlviertel / Mühlviertler Blaudruck auf Leinen
Adresa: Kurhausstraße 11, 4190 Bad Leonfelden
Telefonní číslo: +43 676 58 58 101
Email: wagner@blaudruck.at
Další relevantní informace: <http://www.blaudruck.at/>
Jméno a titul: paní Lisa Niedermayr, textilní umělkyně
Adresa: Linke Bahngasse 5/8, 1030 Vídeň
Telefonní číslo: +43 676 6193960
Email: lisa.niedermayr@gmail.com

Větší zapojené komunity:

Organizace / komunita: Muzeum barvířů / Färbermuseum Gutau
Jméno a titul kontaktní osoby: pan Alfred Atteneder, ředitel
Adresa: Sankt Leonharderstraße 3, 4293 Gutau
Telefonní číslo: 0043 676 685 4983
Další relevantní informace: <http://www.farbermuseum.at>

Organizace / komunita: Koryphäen, sociálně-ekonomický podnik provozovaný ženami pro ženy
Jméno a titul kontaktní osoby: paní Eva Steindl
Adresa: Eisenstaedterstrasse 2, 7100 Neusiedl am See
Telefonní číslo: +43 21673597
Email: office@koryphaen.eu
Další relevantní informace: <http://www.koryphaen.eu>

Organizace / komunita: Hornorakouské zemské muzeum
Jméno a titul kontaktní osoby: paní Dr. Thekla Weissengruber, vedoucí textilní sbírky
Adresa: Schlossberg 2, 4020 Linec
Telefonní číslo: 0043 732 7720 52337
Fax: 0043 732 774419-29
Email: t.weissengruber@landesmuseum.at

Česká republika:

Organizace/komunita: Arimo, spol. s r.o.
Jméno a titul kontaktní osoby: paní Jitka Binderová, pan František Joch,
pan Jan Mička
Adresa: Skácelova 1547,696 62 Strážnice
Telefonní číslo: +420 518 332 039
Email: arimo@email.cz
Další relevantní informace: <http://www.arimo-modrotisk.cz>
<http://www.straznicky-modrotisk.cz>

Organizace / komunita: Modrotisk Danzinger
Jméno a titul kontaktní osoby: pan Jiří Danzinger ml.
Adresa: Křtěnovská 175, 679 74 Olešnice
Telefonní číslo: +420 777 908 404
Email: info@modrotisk-danzinger.cz
Další relevantní informace: <http://www.modrotisk-danzinger.cz>

Německo:

Organizace / komunita: Blaudruckerei Angelika Thielemann
Jméno a titul kontaktní osoby: pan Hartmut Tonne-Thielemann
Adresa: Hintere Dorfstraße 1, 14715 Havelaue/OT
Wolsier
Telefonní číslo: +49 33 875 907 33
Email: brandeblue@t-online.de

Organizace / komunita: Blaudruckerei Elke Schlüter
Adresa: Münsterstraße 51, 59348 Lüdinghausen
Telefonní číslo: +49 2591 1759
Email: bender51@versanet.de
Další relevantní informace: <http://www.blaudruckerei-luedinghausen.de>

Organizace / komunita: Blaudruck Folprecht
Jméno a titul kontaktní osoby: paní Heidi Folprecht-Pscheida
Adresa: Hohensteinerstraße 82, 01640
Coswig/Sasko
Telefonní číslo: +49 3523 72993
Email: blaudruckerei-folprecht@t-online.de
Další relevantní informace: <http://www.blaudruck-berlin.de>

Organizace / komunita: Blaudruckerei Jever
Jméno a titul kontaktní osoby: pan Georg Stark
Adresa: Kattrepel 3, 26441 Jever
Telefonní číslo: +49 44 61 71388
Email: blaudruckerei.jever@t-online.de
Další relevantní informace: <http://www.blaudruckerei.de>

Organizace / komunita: Modrotiskařská dílna ve vlastivědném spolku
Dolní Sasko/Blaudruckerei im Heimatverein
Niedersachsen e.V.
Jméno a titul kontaktní osoby: paní Annerose Rathjen
Adresa: Am Meyerhof 1, 27383 Scheessel
Telefonní číslo: +49 4263 675 78 88
Email: info@heimatmuseum-scheessel.de
Další relevantní informace: <http://www.heimatmuseum-scheessel.de>

Organizace / komunita: Modrotiskařská dílna / Blaudruckwerkstatt

Adresa: Cordula Reppe
Bachstraße 7, 01896 Pulsnitz
Telefonní číslo: +49 35955 73873
Email: blaudruckpulsnitz@t-online.de
Další relevantní informace: <http://www.blaudruckpulsnitz.de>

Organizace / komunita: Modrotiskařská dílna / Blau- und
Zeugdruckerei Krüger
Jméno a titul kontaktní osoby: paní Eva-Maria Krüger
Adresa: Von-Lau-Str.7, 14195 Berlín
Telefonní číslo: +49 176 97107945
Email: blaudruck-berlin@gmx.de
Další relevantní informace: <http://www.blaudruck-berlin.de>

Organizace / komunita: Modrotisk / Einbecker Blaudruck
Jméno a titul kontaktní osoby: paní Ursula Schwerin
Adresa: Möncheplatz 4, 37574 Einbeck
Telefonní číslo: +49 55 61 33 50
Email: info@einbecker-blaudruck.de
Další relevantní informace: <http://www.einbecker-blaudruck.de>

Organizace / komunita: Modrotisk/ Erfurter Blaudruck
Jméno a titul kontaktní osoby: rodina Wezykova
Adresa: Schlosserstraße 38, 99084 Erfurt
Telefonní číslo: +49 361 642 1393
Email: duererhaus@arcor.de

Organizace / komunita: Výroba forem/ Formstecher Ewald Drescher
Jméno a titul kontaktní osoby: Ewald Drescher & Yvonne Mehnert
Adresa: Feldstraße 13, 01896 Pulsnitz
Telefonní číslo: +49 35955 73816
Email: Drescher@Formstecherei.de
Další relevantní informace: <http://www.Formstecherei.de>

Organizace / komunita: Výroba forem/ Formstecherei Frindte
Jméno a titul kontaktní osoby: Hans Joachim Frindte
Adresa: Krollstraße 54, 99974 Mühlhausen/Duryňsko
Telefonní číslo: +49 3601 813770
Email: kontakt@formstecher.de
Další relevantní informace: <http://www.formstecher.de>

Větší zaangažované komunity:

Organizace / komunita: CIOFF Německo e.V.
Jméno a titul kontaktní osoby: pan Norbert Müller, 1. předseda
Adresa: Ortsstraße 19, 64646 Heppenheim, Německo
Email: norbert.a.mueller@gmx.de
Další relevantní informace: <http://www.cioff.de>

Organizace / komunita: Muzeum saského lidového umění / Museum
für Sächsische Volkskunst
Jméno a titul kontaktní osoby: pan Igor Jentzen, ředitel
Adresa: Postfach 120 551, 01006 Drážďany,
Německo
Telefonní číslo: +49 3 51 49 14 45 02
Fax: +49 3 51 49 14 45 00
Email: elke.birninger@skd.museum

Další relevantní informace: <http://www.skd.museum/en/museums-institutions/jaegerhof/museum-fuer-saechsische-volkskunst-mit-puppentheatersammlung/index.html>

Organizace / komunita: Landschaftsverband Stade
Jméno a titul kontaktní osoby: pan Hans-Eckhard Dannenberg, generální ředitel
Adresa: Johannisstraße 3 (Im Johanniskloster), 21682 Stade
Telefonní číslo: +49 4141 46 300
Fax: +49 4141 47 163
Email: info@landschaftsverband-stade.de
Další relevantní informace: <http://www.landschaftsverband-stade.de/>

Maďarsko:

Organizace / komunita: Bácsalmás, modrotiskařská dílna
Jméno a titul kontaktní osoby: pan Bakos Zoltán
Adresa: 6430 Bácsalmás, Kossuth u. 49.
Telefonní číslo: +36 30 846 8591
Email: bacsalmas@kekfesto.hu
Další relevantní informace: <http://www.kekfesto.hu>

Organizace / komunita: Győr, modrotiskařská dílna
Jméno a titul kontaktní osoby: pan Ildikó Tóth, Zsolt Gerencsér
Adresa: 9025 Győr, Festő u. 20.
Telefonní číslo: +36 96 335 206, +36 20 356 4774
Email: gyorikekfesto@hotmail.com
Další relevantní informace: <http://www.gyorikekfesto.hu>

Organizace / komunita: Nagynyárád, modrotiskařská dílna
Jméno a titul kontaktní osoby: pan János Sárdi
Adresa: 7784 Nagynyárád, Dózsa Gy. u. 5.
Telefonní číslo: +36 20 243 6328
Email: sardijan@freemail.hu

Organizace / komunita: Szombathely, modrotiskařská dílna
Jméno a titul kontaktní osoby: pan Gábor Szakács
Adresa: 9700 Szombathely, Vörösmarty u. 40.
Telefonní číslo: +36 30 491 8576
Email: szakacs@blaudruckerei.hu
Další relevantní informace: <http://www.blaudruckerei.hu/>

Organizace / komunita: Tiszaécske-Szentendre, modrotiskařská dílna
Jméno a titul kontaktní osoby: pan Miklós Kovács, paní Miklós Kovács
Adresa: 6060 Tiszaécske, Kőrösi u. 9.
Telefonní číslo: +36 76 441 132
Email: kovacsmiklos.kekfesto@gmail.com

Organizace / komunita: paní Panák Mária Kovács
Adresa: 2000 Szentendre, Bogdányi u. 36.
Telefonní číslo: +36 20 555 3456, +36 26 314 388
Email: info@kekfestokovacs.hu

Další relevantní informace: <http://www.kekfestokovacs.hu>

Organizace / komunita: Modrotiskařská dílna Tolna
Jméno a titul kontaktní osoby: pan Tibor Horváth, paní Tibor Horváth,
pan Balázs Horváth
Adresa: 7130 Tolna, Kossuth L. u. 21.
Telefonní číslo: +36 74 540 723, +36 30 691 4033
Email: kekfesto@gmail.com
Další relevantní informace: <http://www.kekfesto.com>

Organizace / komunita: Piroshka Fashion
Jméno a titul kontaktní osoby: Anna Laura Hegedüs
Adresa: 13357 Berlín Stettiner str. 58-
Telefonní číslo: +49 0 176 242 77 839
Email: contact@piroshka.eu
Další relevantní informace: <http://www.piroshka.eu>

Větší zaangažovaná komunita:

Organizace / komunita: Muzeum modrotisku ve městě Pápa v Muzeu
„Gróf Eszterházy Károly”
Jméno a titul kontaktní osoby: paní Linda Reidmár, etnografka
Adresa: 8500 Pápa, Fő tér. 1.
Email: reidmar.linda@papa.hu
Další relevantní informace: <http://www.kekfestomuzeum.hu>

Organizace / komunita: Sdružení maďarských lidových umělců
(AHFA)
Jméno a titul kontaktní osoby: paní Gabriella Igyártó, generální ředitelka
Adresa: 1011 Budapešť, Szilágyi Dezső tér 6.
Telefonní číslo: +36 1 214 31 47
Email: neszfolk@nesz.hu
Další relevantní informace: <http://www.nesz.hu>

Slovensko:

Organizace / komunita: Martin Trnka
Jméno a titul kontaktní osoby: Ing. Martin Trnka
Adresa: Moravská 684/5 020 01 Púchov
Telefonní číslo: +421 42 463 14 02, +421 915 568856
Email: martin.trnka.pu@gmail.com
Další relevantní informace: <http://www.modrotlac.eu>

Organizace / komunita: Projekt Modrotlač Matej Rabada
Jméno a titul kontaktní osoby: Mgr. Art. Matej Rabada
Adresa: Športovcov 1180/14, 026 01 Dolný
Kubín
Telefonní číslo: +421 910 908 867
Email: modrotlacmr@gmail.com
Další relevantní informace: <https://sk-sk.facebook.com/modrotlacmr>

Organizace / komunita: Peter Trnka
Jméno a titul kontaktní osoby: Peter Trnka
Adresa: Hurbanova 16, 900 28 Ivanka pri
Dunaji

Telefonní číslo: +421 908 647 604
Email: peter.trnka7@gmail.com
Další relevantní informace: <http://www.modrotlac.sk/>

Organizace / komunita: Gaia-G, módní studio
Jméno a titul kontaktní osoby: Jana Gavalcová, módní návrhářka
Adresa: Mliekárenská 8, 821 09 Bratislava
Email: jellinek.photography@gmail.com
Další relevantní informace: <https://sk-sk.facebook.com/gavalcovafashiondesigner/>

Jméno a titul kontaktní osoby: Mišena Juhász, módní návrhář
Adresa: Lastomír 397, 072 37
Email: misena.balogova@gmail.com
Další relevantní informace: <https://sk-sk.facebook.com/misena.juhasz>

Organizace / komunita: Střední umělecko-průmyslová škola Josefa Vydry
Jméno a titul kontaktní osoby: Anna Bohatová, vedoucí textilní oddělení
Adresa: Dúbravska 11, 845 32 Bratislava
Telefonní číslo: +421 2 5930 6232
Email: bohatovaanka@gmail.com
Další relevantní informace: <http://www.suvba.eu>

Větší zapojené komunity:

Organizace / komunita: ÚĽUV - Centrum lidové umělecké výroby
Jméno a titul kontaktní osoby: Mgr. Dana Kľučárová
Adresa: Obchodná 64, 816 11 Bratislava
Telefonní číslo: +421 2 527 313 49
Email: generálny.riaditeľ@uluv.sk
Další relevantní informace: <http://www.uluv.sk/>

Organizace / komunita: Slovenské národní muzeum v Martině
Jméno a titul kontaktní osoby: PhDr. Mária Halímová, ředitelka
Adresa: Malá hora 2, P.O.BOX 155, 03680 Martin
Telefonní číslo: +421 43 41 31 011 – 2,
Email: snmmartin@snm.sk
Další relevantní informace: <http://www.snm.sk>

Organizace / komunita: vesnice Hranovnica
Jméno a titul kontaktní osoby: JUDr. Lukáš Antoni
Adresa: Sládkovičová 398/14, 059 16
Hranovnica
Telefonní číslo: 421 915 915 092
Email: prednosta@hranovnica.sk
Další relevantní informace: <http://www.hranovnica.sk>

Organizace / komunita: Podtatranské Museum in Poprad
Jméno a titul kontaktní osoby: paní Magdaléna Bekessová, etnoložka a kurátorka
Adresa: Vajanského 72/4, 058 01 Poprad
Telefonní číslo: +421 52 772 19 24
Email: riaditel@muzeumpp.sk, sekretariat@muzeumpp.sk

5. Zázpis statku v seznamu

(i) *Název seznamu(ů), v němž/nichž je statek uveden:*

Rakousko: Österreichisches Verzeichnis des immateriellen Kulturerbes (Rakouský seznam nehmotného kulturního dědictví)

Česká republika: Seznam nemateriálních statků tradiční lidové kultury Jihomoravského kraje (regionální seznam);

Seznam nemateriálních statků tradiční lidové kultury České republiky (národní seznam)

Německo: Bundesweites Verzeichnis des Immateriellen Kulturerbes (Federální seznam nehmotného kulturní dědictví)

Maďarsko: Szellemi Kulturális Örökség Nemzeti Jegyzéke (Národní seznam nehmotného kulturního dědictví)

Slovensko: Reprezentatívni zoznam nehmotného kultúrneho dedičstva Slovenska

(ii) *Název úřadu(ů), agentur(y), organizace(i) nebo orgánu(ů) zodpovědných za správu a aktualizaci tohoto/těchto seznamu/seznamů v originálním jazyce a v překladu, pokud jazykem originálu není angličtina nebo francouzština*

Rakousko: Österreichische UNESCO-Kommission (Rakouská komise pro UNESCO)

Česká republika: orgánem zodpovědným za vedení regionálního seznamu je: Regionální pracoviště pro lidovou kulturu Jihomoravského kraje při Masarykově muzeu v Hodoníně.

Orgánem zodpovědným za vedení národního seznamu: Národní ústav lidové kultury ve Strážnici - NÚLK.

Německo: Deutsche UNESCO-Kommission (Německá komise pro UNESCO) je zodpovědná za koordinaci víceúrovňového procesu, který zahrnuje německé spolkové země, komisi specialistů jmenovaných výkonnou radou Německé komise pro UNESCO, stálou konferencí ministrů školství a kultury spolkových zemí a komisaře federální vlády pro kulturu a média.

Maďarsko: orgánem zodpovědným za vedení seznamů je: Emberi Erőforrások Minisztériuma (Ministerstvo lidských zdrojů). Za aktualizaci je zodpovědné: Szabadtéri Néprajzi Múzeum Szellemi Kulturális Örökség Igazgatósága (Ředitelství pro nehmotné kulturní dědictví Maďarského muzea v přírodě)

Slovensko: Centrum pre tradičnú ľudovú kultúru pri SLUKu

(iii) *Vysvětlete, jak je(jsou) seznam(y) je(jsou) pravidelně aktualizován(y), včetně informace o periodicitě a modalitě aktualizace. Aktualizací se nerozumí pouze přidání nových statků, nýbrž také revize stávajících informací a vývoji statku již na seznam zapsaného.*

Rakousko: Národní seznam dvakrát ročně aktualizuje odborný panel, který hodnotí nominační dokumenty k zápisu nových statků (předkládají nositelé). Dále bylo mezi všechny tradiční nositele zapsaných statků v roce 2015 rozesláno písemné hodnocení (provedeno formou dotazníku), které se týkalo životaschopnosti statku, dopadu zápisu a realizace navržených záchovných opatření k ochraně (navržených k zápisu na Národní seznam). Výsledky pak byly analyzovány a vysvětleny Rakouskou komisí pro UNESCO a předloženy odbornému panelu. Plánuje se nová komunikační strategie, která předpokládá realizaci mechanismu pravidelného hodnocení

Česká republika: Regionální seznam je aktualizován každoročně. Všechny zapsané statky jsou revidovány každých pět let a zjištění jsou zaznamenávána do registračního

spisu statku. Národní seznam je aktualizován každoročně. Při zápisu jsou stanovena všechna záchovná opatření a jejich realizace je pravidelně hodnocena. Každý zapsaný statek znovu dokumentuje Národní ústav lidové kultury - NÚLK, a to obvykle 7 let od data zápisu, aby se vyhodnotil aktuální stav statku a zjištění mohla být předložena Ministerstvu kultury a Národní radě pro tradiční lidovou kulturu.

Německo: Seznam je aktualizován každý rok odbornou komisí. Aktivně jsou rovněž zapojeny nevládní organizace a v komisi jsou zastoupeny na příklad Bund Heimat und Umwelt (Spolek vlast a okolí) a Zentralverband des Deutschen Handwerks (Německá konfederace řemesel). Komise se setkává dvakrát ročně a pravidelně hodnotí a aktualizuje seznam, navrhuje nové statky k zápisu na základě spisů předložených komunitami nositelů a reviduje životaschopnost již zapsaných statků tak, že se setkává s příslušnými komunitami.

Maďarsko: Maďarský národní seznam byl založen v roce 2008. V současné době je na seznamu zapsáno 30 statků včetně tradice modrotisku. Seznam je volně přístupný veřejnosti na webových stránkách ředitelství pro nehmotné kulturní dědictví Maďarského muzea v přírodě (http://szellemikulturalisorokseg.hu/index_en.php). Na této webové stránce lze nahlédnout do úplného nominačního spisu pro každý statek, sepsaného v maďarštině, a krátkého anglicky psaného shrnutí. Seznam pravidelně aktualizuje odborná komise pro nehmotné kulturní dědictví Maďarského národního výboru pro UNESCO s pomocí všech účastníků, kteří jsou do procesu zapojeni (specialisté, nevládní organizace, komunity).

Slovensko: Reprezentativní seznam nehmotného kulturního dědictví Slovenska je aktualizován každoročně. Výzvu k předložení návrhů oznamuje Ministerstvo kultury. Pro každou nominaci se odborně vyjadřují minimálně dva specialisté ve svém oboru. Poté odborná rada nominaci prověří a rozhodne. Rozhodnutí potvrzuje ministr kultury Slovenské republiky. Realizace záchovných opatření všech zapsaných statků se posuzuje pravidelně (každých šest let v závislosti na datu zápisu statku). Posouzení je výsledkem písemných zpráv podaných dotčenými komunitami a hodnoceno odbornou radou.

(iv) Referenční číslo(a) a název/ názvy statku v příslušeném/příslušných seznamu/seznamech:

Rakousko: Burgenländischer Handblaudruck / Modrotisk v Burgenlandsku a Mühlviertler Handblaudruck / Modrotisk v oblasti Mühlviertel (referenční číslo neexistuje)

Česká republika: regionální seznam: referenční číslo: 4/2015, Technologie výroby modrotisku

Národní seznam: referenční číslo: 10/2014, Technologie výroby modrotisku

Německo: Blaudruck / Modrotisk (referenční číslo neexistuje)

Maďarsko: A magyarországi kékfestés hagyomány / Tradice modrotisku,

Registrační číslo: SZKÖ/23-2014

Slovensko: Modrotlač, referenční číslo v Národním seznamu -- CTLK-RZ-NKD-2014/01

(v) Datum zapsání statku na seznam(y) (toto datum by mělo předcházet datu nominace):

Rakousko: "Modrotisk v Burgenlandsku" byl zapsán 10. března 2010, „Modrotisk v oblasti Mühlviertel“ 25. března 2015.

Česká republika: Regionální seznam: 26. 11. 2015, Usnesení Rady Jihomoravského kraje č. 8484/15/R127; Národní seznam: 19. prosince 2014.

Německo: Barvířství indigem bylo zapsáno na národní seznam dne 8. prosince 2016.

Maďarsko: Na základě doporučení odborné komise pro nemotné kulturní dědictví Maďarské národní komise (2015/1. Návrh rozhodnutí dne 31. srpna 2015) a ministerského rozhodnutí byl statek zapsán v roce 2015 a vybrán k nominaci na zápis do Reprezentativního seznamu nemotného kulturního dědictví lidstva. Zápis byl formálně oznámen dne 18. září 2015 ministrem zodpovědným za kulturu při příležitosti zahájení Dnů kulturního dědictví.

Slovensko: Oficiální zápis (začlenění statku do seznamu) modrotisku na Reprezentativní seznam nemotného kulturního dědictví Slovenska proběhl při slavnostním ceremoniálu na Ministerstvu kultury dne 28. ledna 2016, kdy členové komunity obdrželi certifikát a statek byl zapsán do Knihy statků nemotného kulturního dědictví.

(vi) Vysvětlete, jak byl statek identifikován a definován včetně toho, jak byly informace shromažďovány a zpracovávány 'za účasti komunit, skupin a příslušných nevládních organizací' (Článek 11.b) za účelem zápisu na seznam, včetně odkazu na roli pohlaví zúčastněných. Lze přidat další informace k doložení účasti výzkumných institucí a odborných center.

Ve všech dotčených zemích předkládají návrhy na zápis jednotlivých statků komunity, skupiny, nevládní organizace, ale také jednotlivci, a to obvykle jednou ročně. Přípravy nominace se účastní aktivně.

Rakousko: Aby byla zajištěna účast komunit a/nebo jednotlivců na realizačním procesu, jsou přizváni samotní nositelé a pobídnuti k tomu, aby předkládali žádost na nominaci statku, který vnímají jako součást svého nemotného kulturního dědictví. V předkládaném nominačním dokumentu samotní nositelé vysvětlují svůj současný postup, jeho předávání a historii. Kromě toho jsou požádáni, aby definovali zachovná opatření. Bez ohledu na nominační spis a dokumentační materiál vyžaduje odborný panel (hodnotící předkládané žádosti) dva (vědecké) doporučující dopisy, buď od vědce z relevantního oboru, nebo odborníka z oblasti. K oběma spisům jsou přiloženy podpůrné dopisy od renomovaných institucí a badatelů, jako jsou na příklad Textiles Zentrum Haslach (Centrum textilních řemesel) a Anna Hartl (výzkumný pracovník v oboru modrotisku).

Česká republika: Obě komunity spolupracovaly a jsou aktivně zapojeny do přípravy nominace jak do Regionálního, tak i Národního seznamu. Návrh vypracovala rodina Jochova, modrotiskařská dílna společnosti Arimo, ve spolupráci s rodinou Danzingerovou, Modrotisk Danzinger, a Národním ústavem lidové kultury.

Německo: V roce 2015 byli nositelé tradic, komunity a nevládní organizace přizváni podruhé od chvíle, kdy Německo přistoupilo k Úmluvě z roku 2003, aby předložili návrhy na zápis do federálního seznamu. Návrhy na zápis předkládali přímo dotčené komunity, skupiny i jednotlivci, a to v reakci na koordinovanou výzvu spolkových zemí a Německé komise pro UNESCO. Povinnými součástmi nominačního spisu jsou 1.) formulář, který vyplňují samotní nositelé tradic, včetně informací o současné praxi, předávání tradic a historii statku, jeho životaschopnosti a navrhovaných zachovných opatření; 2.) dokumentační materiál (obrázky apod.) a 3.) dva doporučující dopisy, buď od vědeckého pracovníka v relevantním oboru, nebo kvalifikovaného specialisty. Při nominaci modrotisku a barvířství indigem se muži i ženy účastnili v rovnocenném postavení.

Maďarsko: Etnograf Dr. Ottó Domonkos je jedním z nejvýznamnějších vědců v oboru modrotisku. Zanechal svou stopu ve výzkumu modrotisku v Maďarsku a sehrál důležitou úlohu při zakládání Muzea modrotisku. Tématu se věnují desítky jeho článků. Muzeu modrotisku v Pápě věnoval materiál, který v průběhu desetiletí shromáždil - tiskařské formy, archivní fotografie i diapozitivy. Ve stopách Ottó

Domonkose pokračuje Edina Méri, která se věnuje výzkumu tradic modrotisku v Maďarsku a vybuodovala si aktivní vztahy s nositeli. V květnu 2009 vyzvalo ministerstvo, v jehož kompetenci je kultura, komunity, skupiny a jednotlivce zavázané k ochraně své kultury, aby s ohledem na Národní seznam nehmotného kulturního dědictví identifikovali své dědictví, tradice a znalosti. V roce 2014 předložila odbornice Edina Méri jménem komunity modrotiskařů nominaci, nazvanou „Tradice modrotisku v Maďarsku“, k zápisu na Národní seznam.

Slovensko: Reprezentativní seznam nehmotného kulturního dědictví Slovenska je součástí Programu péče o tradiční lidovou kulturu, který Ministerstvo kultury Slovenské republiky vyhlásilo v roce 2007 a dne 7. ledna 2015 aktualizovalo na období do roku 2020. Návrh na zápis statku „modrotisk“ byl výsledkem spolupráce mezi třemi výše zmíněnými mistry modrotiskaři ze Slovenska a ÚLUVem. Přípravy nominace se aktivně účastnili. Po prověření formálních záležitostí je nominace hodnocena radou odborníků, která posoudí nominaci pro zápis na Národní seznam. Členy Rady jmenuje ministr kultury v souladu s návrhem Rady pro ochranu nehmotného kulturního dědictví, již tvoří zástupci místních samospráv, institucí zapojených do ochrany nehmotného kulturního dědictví na profesionální úrovni, médií apod. Rada předkládá své doporučení ministru kultury. Dne 30. června 2015 Rada rovněž prověřila techniku modrotisku a doporučila jeho zápis na Národní seznam.

(vii) Dodatkem bude průkazná dokumentace demonstrující, že nominovaný statek je zahrnut v jednom nebo více seznamech nehmotného kulturního dědictví na území(ch) předkládajícího(ch) účastnického(ých) státu(ů), jak to definují Článek 11. b a 12 Úmluvy. Taková dokumentace bude obsahovat alespoň název statku, jeho popis, název(zvy) dotčených komunit, skupin nebo případně jednotlivců, jejich geografické umístění a rozsah statku.

a. *Pokud je seznam dostupný on-line, uveďte hyperlinky (URL) na stránky věnované nominovanému statku (v boxu níže budou indikovány max. 4 hyperlinky celkem). Připojte k výtiskům nominačních dokumentů (max. deset standardních listů formátu A4) odpovídajících částí obsah těchto linků. Informace by měly být přeloženy, pokud používaným jazykem není angličtina nebo francouzština.*

b. *Pokud seznam není dostupný online, připojte přesné kopie textu (max. deset listů formátu A4) týkajícího se statku zahrnutého v seznamu. Tyto texty by měly být přeloženy, pokud používaným jazykem není angličtina nebo francouzština.*

Rakousko: Seznam (včetně shrnutí každého hesla, obrázků a informací o začlenění spisu) je volně přístupný v němčině a angličtině na webových stránkách Rakouské komise pro UNESCO: <http://immaterielleskulturerbe.unesco.at/>.

Link ke statku „Modrotisk v Burgenlandsku“:

<http://immaterielleskulturerbe.unesco.at/cgi-bin/unesco/element.pl?eid=4&lang=en>

Link ke statku „Modrotisk v oblasti Mühlviertel“:

<http://immaterielleskulturerbe.unesco.at/cgi-bin/unesco/element.pl?eid=128&lang=en>

Dále je seznam každé dva roky publikován v tištěné podobě.

Česká republika: K nominaci je připojen anglický překlad zkráceného popisu statku z registračního spisu Národního seznamu. Národní seznam ve svém původním jazyce je publikován on-line na adrese: http://nulk.cz/nulk/odborna-cinnost_trashed/narodni-seznam/

V angličtině je národní seznam dostupný na adrese:

<https://www.mkcr.cz/regional-culture-1467.html?lang=en>

Link k nominovanému statku:

<http://nulk.cz/2017/02/07/technologie-vyroby-modrotisku/>

Německo: Seznam je volně přístupný veřejnosti v němčině a angličtině na webových stránkách Německé komise pro UNESCO:

<http://www.unesco.de/en/kultur/immaterielles-kulturerbe/german-inventory.html>

Link k nominovanému statku:

<https://www.unesco.de/en/kultur/immaterielles-kulturerbe/german-inventory/inscription/indigo-blue-dyeing.html>

Maďarsko: Seznam je volně přístupný veřejnosti na stránkách ředitelství pro nemotné kulturní dědictví na adrese:

http://szellemikulturalisorokseg.hu/index_en.php

Úplný nominační materiál (texty, fotografie a film) pro každý statek je na webových stránkách v maďarštině s krátkým shrnutím v angličtině.

Link k nominovanému statku:

http://szellemikulturalisorokseg.hu/index0_en.php?name=en_0_magyarorszagi_kekfes_tes_hagyomanya

Slovensko: Tištěná verze statků zapsaných na seznam je aktualizována každoročně. Seznam je dostupný také na adrese:

<http://www.ludovakultura.sk/index.php?id=5953> (anglicky)

<http://www.ludovakultura.sk/index.php?id=5> (slovensky)

Link k nominovanému prvku: <http://www.ludovakultura.sk/index.php?id=6065>

6. Dokumentace

6.a. Příložená dokumentace (povinná)

- doklad o souhlasu komunit spolu s překladem do angličtiny nebo francouzštiny, pokud je jazyk dotčené komunity jiný než angličtina nebo francouzština
- doklad prokazující, že nominovaný statek je zahrnut do seznamu nemotného kulturního dědictví na území překládajícího(ích) účastnického(kých) státu(ů), jak je definováno v článku 11 a 12 Úmluvy; tento doklad musí obsahovat relevantní výpis ze seznamu(ů) anglickém či francouzském jazyce a také v originálním jazyce, pokud tímto jazykem není angličtina nebo francouzština
- 10 nedávno pořízených fotografií ve vysokém rozlišení
- udělení práv odpovídající fotografiím (Formulář ICH-07- foto)
- sestříhaný video záznam (od 5 do 10 minut) s titulky v jednom z jazyků Výboru (angličtina nebo francouzština), pokud použitý jazyk je jiný, než angličtina nebo francouzština
- udělení práv odpovídajících video záznamu (Formulář ICH-07-video)

6.b. Seznam stěžejní literatury (nepovinné)

BALFOUR-PAUL J. 1998. Indigo. Egyptian mummies to blue jeans [Indigo. Od egyptských mumii po modré džíny]. The British Museum.

LEGRANDE C. 2012. Indigo. The Colour that Changed the World [Indigo. Barva, která změnila svět]. Thames & Hudson.

LANCE M. 2011. Blue Alchemy. Stories of Indigo. Video Documentary [Modrá alchymie. Příběhy indiga. Video dokument]. Corrales USA: New Deal Films

PASTOUREAU M. 2013. BLAU. Die Geschichte einer Farbe [MODRÁ. Dějiny jedné barvy]. Für die deutsche Ausgabe: Berlin: Wagenbach. (Originalausgabe: Bleu. Histoire d'une couleur. Paris: Editions du Seuil. 2000)

SANDBERG G. 1989. Indigo textiles. Technique and history [Látky s indigem. Technika a historie]. London: A & C Black.

Rakousko/Německo:

- BACHMANN M. – REITZ G. 1962. Der Blaudruck [Modrotisk]. Leipzig: VEB Friedrich Hofmeister, 1962, s. 46
- BAUER P. 1997. Indigo. Die Kunst des Blaudrucks [Umění modrotisku]. Weitra: Bibliothek der Provinz.
- BINDEWALD E. – KASPER K. 1950. Bunter Traum auf gewebtem Grund [Pestrý sen na tkaném podkladu]. Braunschweig: Westermann Verlag, s. 168
- FRIESE A. - DODENHOF H. 1982. Hand-Blaudruck im Scheeßeler Heimatverein. Bewahrung und Erhaltung eines alten Handwerks [Ruční modrotisk v Scheeselském vlastivědném spolku. Zachování a udržení jednoho řemesla]. Osterholz-Scharmbeck, Saade: Heimatverein Niedersachsen.
- KOCH J.H. 1984 Model, Krapp und Indigo. Vom alten Handdruck auf Kattun und Leinwand [Model, Krapp a indigo. O starém ručním tisku na kartounu a lněném plátně], Hamburg: Christians.
- LINKE W. 1984. Altes Hauswerk und Handwerk auf dem Lande Teil 4. Der Blaudruck [Staré domácí práce a řemesla na venkově. Díl 4. Modrotisk]. Münster: Landschaftsverband Westfalen-Lippe, 66 p. ISBN: 9783923432172.
- MÜLLER R. 1984. Blau mit weißen Blumen. Geschichte und Technologie des Blaudrucks [Modrá s bílými květinami. Historie a technologie modrotisku]. Münster: F. Copenrath Verlag, 175 p. ISBN 978-3920192277.
- OEI L. 1985. Indigo - Leven in een kleur [Indigo - život je barva]. Amsterdam: Stichting Indigo / Rijksmuseum Amsterdam, 223 p., ISBN 9022813495.
- PECK A. 2013. Interwoven Globe - The Worldwide Textile Trade 1500-1800 [Protkaný svět - celosvětový obchod s textilem 1500-1800]. New York: Thames & Hudson / The Metropolitan Museum of Art, 360 p., ISBN: 978-0500517161.
- RICHTER K. - Kutzer E. 1996. Blau - blau - blau sind alle meine Kleider. Blaudruck und andere Stoffdrucktechniken. Sonderausstellung im Deutschen Hirtenmuseum Hersbruck [Modré - modré - modré jsou všechny mé šaty. Modrotisk a jiné techniky k potisku látek. Speciální výstava v Německém muzeu pastevectví v Herbrucku], 1.8.-6.10.1996. Deutsches Hirtenmuseum Hersbruck.
- ÜBERRÜCK A. 2008. Die christlichen Motive des Blaudrucks. Spiegel der Volksfrömmigkeit in Deutschland vom Ende des 17. Jahrhunderts bis heute [Křesťanské motivy modrotisku. Zrcadlo lidové zbožnosti v Německu od konce 17. století dodnes]. Münster, 2008
- WALRAVENS, H. 1993. Ein Blaues Wunder: Blaudruck in Europa und Japan [Modrý zázrak: modrotisk v Evropě a Japonsku]. Berlin: Akademie Verlag GmbH, 192 p. ISBN 978-3050024189.

Česká republika:

- BINDEROVÁ, K. 2013. Modré z kypy. Modrotisk a strážnická dílna Jochových. Boskovice-Strážnice: Albert, 146 p. ISBN 978-80-7326-229-7.
- JANČÁŘ, J. 2000. Lidová kultura na Moravě. Strážnice: Ústav lidové kultury, 373 p. ISBN 80-86156-31-1.
- KLVAŇA, J. 1918. Lidové kroje na moravském Slovensku. IN: Niederle, L.(ed.): Moravské Slovensko. Svazek 1. Praha: Národopisné museum československé, 399 p.
- LIDOVÁ UMĚLECKÁ VÝROBA V ČSR. 1976. Praha: ÚLUV, s. 82
- SCHIREK, K. 1899. Färberei und Zegdruck in Mähren. Mitheilungen des mährischen Gewerbe-Museums in Brünn 17 [Barvířství a tisk na Moravě. Sdělení moravského muzea látek v Brně 17], s. 177-191
- SKÁCEL, J. 1999. Čtení o Strážnici. Strážnice: Muzejní spolek a město Strážnice, s. 237
- SKÁCELOVÁ, M. Barvíři ve Strážnici. Strážnice: rukopis. Archiv rodiny Jochovy.
- STRÁNSKÁ, D. 1951. Vzory lidových modrotisků. Český lid 1951, roč. 6, s. 18-25.
- STRÁNSKÁ, D. 1949/50. Lidové barvené a tištěné tkaniny. NVČ 31, 1949/50, s. 249-271.

SVOBODOVÁ, V. 1979. O horáckém modrotisku. Nové Město na Moravě: Horácké museum, s. 30.

ŠIMŠA, M. 2007. Nositelé tradice lidových řemesel I. Strážnice: Národní ústav lidové kultury, s. 156 ISBN 978-80-86156-92-7.

VONDRUŠKOVÁ, A. 1998. Textilní techniky. Část 2. Edice Lidová řemesla a lidová umělecká výroba v České republice. IV. díl. Strážnice: Ústav lidové kultury, s. 61. ISBN 80-86156-09-5.

Maďarsko:

DOMONKOS O. 1983. 1783-1983. Kluge, zum zweihundertjährigen Jubiläum der Blaudruck-Werkstatt von Kluge in Pápa [Kluge, k dvoustému výročí modrotiskařské dílny Kluge v Pápě]. Budapest: Textilipari Múzeum.

1981. A magyarországi képfestés [Maďarský modrotisk]. Budapest: Corvina. s. 117.

1974. Magyarországi festőcéhek I. [Barvířské cechy Maďarska I.] *Arrabona* 16. 101–164.

1976. Magyarországi festőcéhek II. [Barvířské cechy Maďarska II.] *Arrabona* 18. 49–74.

1977–1978. Magyarországi képfestő műhelyek vásári körzetei. [Obchodní okrsky modrotiskařských dílen v Maďarsku]. *Arrabona* 19–20. 183–256.

DOMONKOS, O. – EKÉS, M. 1964. A pápai Képfestő Múzeum. Egy régi magyar ipari műemlék [Muzeum modrotisku v Pápě. Stará maďarská průmyslová památka]. *Magyar Műszaki Múzeumok Évkönyve* [Ročenka Maďarských technických muzeí] 201–218.

DOMONKOS, O. – ENDREI, W. 1962. Európai textilnyomás és hazai képfestés [Evropský textilní tisk a maďarský modrotisk]. *Technikatörténeti Szemle* 35–61.

DOMONKOS, O. – MÉRI, E. 2003. *A pápai Kluge-képfestőműhely mintakönyvei 18–19. század*. [Vzorkovnice modrotiskařské dílny Kluge v Pápě v 18. a 19. století]. Pápa

MÉRI, E. 2003. 40 éves a pápai Képfestő Múzeum. /40 Iz starého muzea 'Képfestő' v Pápě /. In VAMOS, E. (ed.) *Tanulmányok a természettudományok, a technika és az orvoslás történetéből*. Budapest, s. 79–82.

2008. *A magyarországi képfestés mintakincse* [Bohatství motivů maďarského modrotisku]. Diplomová práce. MS

Slovensko:

DANGLOVÁ, O. 2014. Modrotlač na Slovensku. Bratislava: Ústredie ľudovej umeleckej výroby: Ústav etnológie SAV, ISBN 9788089639120.

BEKEŠOVÁ, E. 2014. Výroba modrotlače z dielne Elemíra Montška v Hranovnici.

Poprad: Podtatranské múzeum, ISBN 9788096958559.

BENŽA, M. 2015. Tradičný odev Slovenska. ÚĽUV, Ústav etnológie SAV, ISBN 978-80-89639-26-7.

KRIŠKOVÁ, Z. 2011. Etnokultúrne kontexty výroby modrotlače: Modrotlačiariska dielňa v Hranovnici. Banská Bystrica: Inštitút sociálnych a kultúrnych štúdií Fakulty humanitných vied Univerzity Mateja Bela.

ZUSKINOVÁ, I. 2008. Ľudová modrotlač na Liptove. Liptovský Hrádok: Spoločnosť priateľov Múzea liptovskej dediny, ISBN 978-80968054-6-4.

TKÁČOVÁ, M. 2007. Farbiar Elemír Montško a jeho dielňa. Poprad: Podtatranské múzeum, ISBN 978-80-969585-1.

BARÁTHOVÁ, N. 1999. Farbiarstvo a modrotlač v Kežmarku. Kežmarok: Podtatranské múzeum.

BRASSINGTON, L. 1987. Modrotlač: indigo country cloths and artefacts from Czechoslovakia [Modrotlač: venkovský modrotiskový oděv a artefakty z Československa]. Farnham: The James Hockey Gallery, 22.-24.10. 1987.

CHLUP, J. 1972. Modrotlačové formy na Slovensku: Výskumná správa ÚĽUV. Bratislava: ÚĽUV.

VYDRA. J. 1954. Ľudová modrotlač na Slovensku. Bratislava: Tvar.

7. PODPIS(Y) JMÉNEM ÚČASTNICKÉHO (KÝCH) STÁTU(Ů)

Jméno: **Thomas Drozda**

Titul: Federální ministr pro umění a kulturu, ústavu a média Rakouské republiky

Datum: 20. března 2017

Podpis:

Jméno(a), titul(y) a podpis(y) zodpovědných pracovníků (pouze pro případ nadnárodní nominace)

Jméno: **Daniel Herman**

Titul: Ministr kultury České republiky

Podpis:

Jméno: **Maria Böhmer**

Titul: státní tajemnice na Federálním ministerstvu zahraničí Spolkové republiky Německo

Podpis:

Jméno: **Anikó Herter Krucsainé**

Titul: náměstkyně státního tajemníka pro kulturní vztahy a rozvoj kulturní infrastruktury

jménem **Zoltána Baloga**, ministra lidských zdrojů Maďarska

Podpis:

Jméno: **Ivan Sečík**

Titul: státní tajemník na Ministerstvu kultury

jménem **Marka Maďariče**, ministra kultury Slovenské republiky

Podpis: